

RAPORT KOŃCOWY
z realizacji działań
wskazanych w PPNiP

KONTRAKT NA
ROBOTY 3D.2/2

**PROJEKT OCHRONY
PRZECIWPOWODZIOWEJ
W DORZECZU ODRY I WISŁY**

Projekt Ochrony
Przeciwpowodziowej
w Dorzeczu Odry i Wisły

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

CEB
COUNCIL OF EUROPE DEVELOPMENT BANK
BANQUE DE DEVELOPPEMENT DU CONSEIL DE L'EUROPE

RAPORT KOŃCOWY DOT. REALIZACJI DZIAŁAŃ WSKAZANYCH W PLANIE POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ

WERSJA KOŃCOWA

PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY

RAPORT KOŃCOWY Z WDRAŻANIA PLANU POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ DLA
KONTRAKTU NA ROBOTY ZREALIZOWANEGO PRZEZ PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO WODNE
WODY POLSKIE - REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

KOMPONENT 3:

OCHRONA PRZED POWODZIĄ GÓRNEJ WISŁY

PODKOMPONENT 3D:

Bierna i czynna ochrona w zlewni Sanu

KONTRAKT NA ROBOTY 3D.2/2

Rozbudowa lewego i prawego wału rzeki Biała gm. Tarnów m. Tarnów

WYDANIE	DATA	AUTORZY	SPRAWDZAJĄCY	APROBATA KLIENTA	OPIS
1	26.03.2025	Marta Rak Katarzyna Kędzierska	Barbara Chammas	Rafał Sionko	

JEDNOSTKA WDRAŻANIA PROJEKTU:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie reprezentowane przez
Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie
z siedzibą przy ul. Marszałka J. Piłsudskiego 22, 31-109 Kraków

DOKUMENT OPRACOWANY PRZEZ:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
Jednostkę Realizującą Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły
Konsultant wsparcia technicznego AECOM Polska Sp. z o.o.

**PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ
W DORZECZU ODRY I WISŁY WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ:**

Bank Światowy, Umowa pożyczki nr 8524 PL
Bank Rozwoju Rady Europy, Umowa Ramowa Pożyczki Nr LD 1866
Fundusz Spójności Unii Europejskiej (POLiŚ 2014 - 2020)
Budżet Państwa

Spis treści

1.	WYKAZ SKRÓTÓW UŻYTYCH W OPRACOWANIU	9
2.	WSTĘP	12
3.	PODSUMOWANIE GŁÓWNYCH DZIAŁAŃ ZREALIZOWANYCH W RAMACH KONTRAKTU	16
3.1.	Opis działania procedur dotyczących nabywania nieruchomości.....	16
3.2.	Konsultacje społeczne.....	16
3.3.	Uzyskane decyzje administracyjne	20
3.4.	Rejestr wywłaszczeń (pozyskanie nieruchomości) – analiza danych	21
3.5.	Odszkodowania i działania minimalizujące, oddziaływania Kontraktu.....	23
3.5.1.	Zajęcia stałe.....	23
3.5.2.	Podsumowanie badań socjoekonomicznych i statusu PAP po wypłacie odszkodowań	26
3.5.3.	Kwestie pozostające po wdrożeniu PPNiP i opracowaniu Raportu Końcowego z wdrażania PPNiP....	36
3.5.3.1.	Strategia JWP dotycząca depozytów sądowych.....	37
3.5.4.	Trwałe ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości (TO).....	37
3.5.5.	Obowiązek przebudowy sieci (OPS)	37
3.5.6.	Prawo dysponowania nieruchomością na cele budowlane (PDDG)	38
3.5.7.	Zajęcia czasowe Wykonawcy	38
3.5.8.	Wykup „resztówek”	39
4.	FUNKCJONOWANIE MECHANIZMU ZGŁASZANIA SKARG I WNIOSKÓW (GRM).....	41
4.1.	Ogólny mechanizm zarządzania skargami i wnioskami	41
4.2.	Zestawienie skarg i wniosków	42
4.3.	Wnioski – podsumowanie efektywności działania GRM	46
5.	MONITORING IMPLEMENTACJI PPNiP	47
5.1.	Opis metodyki.....	47
5.2.	Wpływ projektu na PAP i społeczność lokalną.....	48
5.3.	Studium przypadku – specyficzne doświadczenia związane z realizacją kontraktu	52
5.4.	Ocena podjętych działań oraz osiągnięcia celu określonego w PPNiP – rekomendacje.....	52
6.	WNIOSKI I PODSUMOWANIE	54
7.	ZAŁĄCZNIKI.....	57

PODSUMOWANIE

Przedmiot Kontraktu:	W ramach Kontraktu na roboty 3D.2/2 zrealizowano rozbudowę istniejących wałów rzeki Biała na długości 12,470 km (w tym wał lewy ok. 5,995 km, wał prawy ok. 6,475 km) polegającą na podwyższeniu i poszerzeniu korpusu obwałowań, jak również budowę nowego odcinka lewego wału na długości ok. 80 m i dowiązanie go do istniejącego nasypu drogowego przy ul. Krakowskiej oraz budowę nowego odcinka prawego wału na długości ok. 470 m i dowiązanie go do istniejącego obwałowania. Przebudowane i wybudowane zostały również istniejące i nowe odcinki dróg technologicznych oraz inna infrastruktura związana z funkcjonowaniem wałów.
Data zakończenia realizacji Inwestycji (zakończenia robót):	16 październik 2023 rok
Data otrzymania „NO” dla PPNiP:	24 wrzesień 2020 roku
Liczba i kategoria PAP:	76 PAP (w tym: Gmina Miasto Tarnów oraz w związku z likwidacją części Rodzinnego Ogrodu Działkowego „JASKÓŁKA” 15 PAP – użytkowników 12 ogródków działkowych i PZD)
Suma odszkodowań:	2 725 019,74 złotych – rekompensaty pieniężne w wysokości wartości odtworzeniowej utraconych przez PAP dóbr (zajęcia stałe, trwałe ograniczenie i obowiązek przebudowy sieci – suma z kolumny Q w Załączniku 4), w tym: 2 653 144,93 złotych – odszkodowania wypłacone PAP 71 874,81 złotych – odszkodowania wpłacone do depozytu sądowego
Liczba nieruchomości i kategorie własności:	Zajęcia stałe ¹ : 414 nieruchomości, w tym: 143 nieruchomości prywatne, 83 nieruchomości gminne (Gmina Miasto Tarnów), 188 nieruchomości Skarbu Państwa Trwałe ograniczenie w korzystaniu z nieruchomości ² : 18 nieruchomości, w tym: 14 gminnych (Gmina Miasto Tarnów), 4 Skarbu Państwa

¹ PPNiP został przygotowany przed pozyskaniem przez Inwestora tytułu prawnego do nieruchomości, na etapie opracowania wniosku o wydanie PNRI, w trakcie postępowania administracyjnego nastąpiły zmiany i minimalizacja zajęć stałych, część nieruchomości należących do SP przeniesiono do grupy nieruchomości podlegających PDDG w związku z potwierdzeniem własności działek z zasobu Skarbu Państwa.

² W PPNiP wskazano 38 nieruchomości na etapie opracowania wniosku o wydanie PNRI, w trakcie postępowania administracyjnego nastąpiła minimalizacja TO do 18 nieruchomości.

Obowiązek przebudowy sieci³:

13 nieruchomości, w tym: 5 nieruchomości prywatnych, 3 gminne (Gmina Miasto Tarnów), 5 Skarbu Państwa, 3 nieruchomości z 13 nie zostały zajęte w trakcie realizacji Kontraktu (przebieg sieci był inny niż na mapach), dotyczyło to 2 nieruchomości prywatnych i 1 gminnej

Prawo do dysponowania nieruchomościami na cele budowlane⁴:

65 nieruchomości Skarbu Państwa

Kluczowe zagadnienia:

- w związku z wywłaszczeniami wypłaty odszkodowań za grunt i elementy składowe w wysokości wartości odtworzeniowej,
- w związku z trwałym ograniczeniem korzystania z nieruchomości wypłata odszkodowania w wysokości utraty wartości gruntu z powodu ograniczenia,
- w związku z obowiązkiem przebudowy sieci wypłata odszkodowania w wysokości zależnej od czasu zajęcia nieruchomości oraz uporządkowanie stanu po zakończeniu przebudowy sieci,
- w związku z prawem do dysponowania nieruchomościami na cele budowlane wykonanie robót i uporządkowanie nieruchomości (ten rodzaj zajęcia dotyczył nieruchomości Skarbu Państwa i jest nieodpłatny).

Kluczowe osiągnięcia:

- wypłacono odszkodowania na rzecz byłych właścicieli/współwłaścicieli/użytkowników wieczystych za grunt oraz odpowiednio wszelkie elementy składowe i nasadzenia trwale związane z tym gruntem, a w przypadku nieuregulowanego stanu prawnego skierowano odszkodowania do depozytu (21 przypadków) *(szczegółowy opis – rozdział 3.5.1 Zajęcia stałe)*,
- wypłacono wszystkie odszkodowania za trwałe ograniczenie w korzystaniu z 14 nieruchomości należących do Gminy Miasta Tarnów *(szczegółowy opis – rozdział 3.5.2 Trwałe ograniczenia)*,
- wypłacono wszystkie odszkodowania związane z czasowym zajęciem działek wynikającym z obowiązku przebudowy sieci (w 5 z 5 przypadków odpłatnego OPS) *(szczegółowy opis – rozdział 3.5.3 Obowiązek przebudowy sieci)*,
- w związku z prawem dysponowania nieruchomościami na cele budowlane wykonanie robót i uporządkowanie nieruchomości (ten rodzaj zajęcia nieruchomości dotyczył nieruchomości SP i jest nieodpłatny).

Zarządzanie skargami i wnioskami:

- w przypadku Kontraktu 3D.2/2: wpłynęły 4 skargi i złożono 2 wnioski. Dwie skargi dotyczyły ustalonych przez Wojewodę odszkodowań i trafiły do

³ W PPNiP wskazano 14 nieruchomości na etapie opracowania wniosku o wydanie PNRI, w trakcie postępowania administracyjnego nastąpiła minimalizacja TO do 13 nieruchomości.

⁴ W PPNiP wskazano 2 nieruchomości na etapie opracowania wniosku o wydanie PNRI, w trakcie postępowania administracyjnego do grupy tej przeniesiono 63 działki z zajęć stałych będące w zasobie Skarbu Państwa.

Ministra Rozwoju i Technologii. Skargi te zostały ostatecznie rozstrzygnięte a PAP wypłacono odszkodowania. Kolejne dwie skargi dotyczyły realizacji Robót przez Wykonawcę, obie skargi zostały uwzględnione a PAP uzyskali satysfakcjonujące ich odszkodowania. Oba wnioski zostały uwzględnione poprzez wprowadzenie zmian projektowych satysfakcjonujących PAP (szczegóły opisano w rozdziale 4.3).

Resztówki:

- W ramach Kontraktu 3D.2/2 zostało złożonych 5 wniosków o wykup „resztówek” obejmujących 7 nieruchomości. Trzy wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie, dwa wnioski rozpatrzono odmownie. PAP, których wnioski rozstrzygnięto odmownie, zostali poinformowani o możliwościach prawnych dalszego działania w tym zakresie, nie skorzystali jednak z tego uprawnienia (szczegóły opisano w rozdziale 3.5.8).

**Nierozstrzygnięte problemy
i negatywne skutki realizacji****Zadania:**

- w 21 przypadkach odszkodowania przy braku osoby uprawnionej (właściciela lub współwłaściciela) skierowano do depozytu sądowego – strategię JRP dot. wypłat odszkodowań z depozytu opisano w rozdziale 3.5.3.
 - rozwiązano wszystkie sprawy związane ze skargami, brak innych problemów, które pozostałyby nierozstrzygnięte.
-

1. WYKAZ SKRÓTÓW UŻYTYCH W OPRACOWANIU

AP	Zainteresowana społeczność (ang. <i>Affected Population</i>)
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Bank Światowy lub BŚ	Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (MBOiR) (ang. <i>International Bank for Reconstruction and Development</i>)
BKP	Biuro Koordynacji Projektu działające w strukturach Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
BRRE	Bank Rozwoju Rady Europy (ang. <i>Council of Europe Development Bank</i> (CEB))
DŚU	Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach
EGiB	Ewidencja gruntów i budynków – rejestr zawierający dane m.in. stanowiące podstawę planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń, oznaczenia nieruchomości w księgach wieczystych, ewidencji gospodarstw rolnych
Inwestor/Zamawiający/JWP	PGW Wody Polskie - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie - Jednostka Wdrażania Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły (POPdow)
Inżynier	Patrz <i>Konsultant</i>
JRP	Jednostka Realizująca Projekt powołana w ramach JWP odrębna komórka organizacyjna odpowiedzialna za realizację Kontraktu/Inwestycji
Konsultant/Inżynier/ Inżynier Kontraktu	Firma lub osoba prawna realizująca dla Inwestora usługę Konsultant wsparcia technicznego w ramach Projektu OPDOW – AECOM Polska Sp. z o.o.
Kontrakt/ Kontrakt na roboty/Inwestycja/Przedsięwzięcie	KONTRAKT NA ROBOTY 3D.2/2 <i>Rozbudowa lewego i prawego wału rzeki Biała gm. Tarnów m. Tarnów</i>
k.c.	Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny
k.p.a.	Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego
LARPF lub RPF	Ramowy dokument dotyczący Przesiedleń i Pozyskania Nieruchomości (ang. <i>Resettlement Policy Framework</i>)
PPNiP lub LARAP	Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (ang. <i>Land Acquisition & Resettlement Action Plan</i>)
OP 4.12	Oznaczenie dokumentu zawierającego zasady przeprowadzania przymusowych przesiedleń wymagane przy dofinansowaniu Kontraktu pożyczką Banku Światowego: Polityka Operacyjna 4.12 – Przymusowe Przesiedlenia.

OOŚ	Ocena oddziaływania na środowisko
PAP	Osoba(-y) dotknięta(-e) skutkami realizacji Projektu (<i>ang. Project Affected Person(s)</i>)
PGW WP RZGW w Krakowie	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
PNRI	Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych
POM	Podręcznik operacyjny Projektu
Projekt/ POPDOW	Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły
Prawo budowlane	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane
Prawo Wodne	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne
PZŚ	Plan Zarządzania Środowiskiem
Rzeczoznawca majątkowy/biegły	Osoba fizyczna posiadająca państwowe uprawnienia zawodowe w zakresie szacowania nieruchomości
RDOŚ	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
Specustawa przeciwpowodziowa	Ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych
Specdecyzja	Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji (PNRI) wydana na podstawie Specustawy przeciwpowodziowej
TO	Trwałe ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości
OPS	Obowiązek przebudowy sieci
PDDG	Prawo do dysponowania nieruchomościami na cele budowlane
PZD	Polski Związek Działkowców - stowarzyszenie ogrodowe powołane do reprezentowania i obrony praw i interesów swych członków wynikających z użytkowania działek w rodzinnych ogrodach działkowych
ROD	Rodzinny Ogród Działkowy - wydzielony obszar lub obszary przeznaczone na cele rodzinnych ogrodów działkowych (ROD), składające się z działek i terenu wspólnego, służące do wspólnego korzystania przez działkowców, wyposażone w infrastrukturę ogrodową
u.g.n.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami
WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny

Wykonawca	Podmiot realizujący Umowę o Roboty budowlane, w tym przypadku: SKANSKA S.A. Aleja „Solidarności” 173, 00-877 Warszawa, Polska
-----------	---

2. WSTĘP

Realizacja Kontraktu na roboty 3D.2/2 zakończyła się 16 października 2023 roku i wszystkie roboty budowlane zostały zrealizowane. Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (PPNiP) dla *Kontraktu na roboty 3D.2/2 Rozbudowa lewego i prawego wału rzeki Biała gm. Tarnów m. Tarnów* został wdrożony, a wszystkie odszkodowania zostały wypłacone, w 21 przypadkach odszkodowanie ze względu na brak uprawnionej osoby zostało skierowane do depozytu sądowego. Przygotowany, zgodnie z wymogami zapisów *Podręcznika Operacyjnego Projektu* oraz *Ramowego dokumentu dotyczącego Przesiedleń i Pozyskania Nieruchomości* (wraz z 2 aktualizacjami RPF: *Aktualizacja nr 1 – Ramowy dokument dotyczący Przesiedleń i Pozyskiwania Nieruchomości (Czerwiec 2022)* i *Aktualizacja nr 2 – Ramowy dokument dotyczący Przesiedleń i Pozyskiwania Nieruchomości (Listopad 2023)*)⁵, Raport Końcowy z wdrożenia Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (RK PPNiP) ma na celu udokumentowanie procesu pozyskania nieruchomości i ocenę, czy spełnia on wymagania OP 4.12 lub czy są jeszcze jakieś działania korygujące, które muszą zostać podjęte. W przypadku Kontraktu 3D.2/2, jak przedstawiono w kolejnych rozdziałach niniejszego Raportu, cel ten udało się osiągnąć i nie ma już konieczności podejmowania działań korygujących, opracowano natomiast dodatkową procedurę wsparcia PAP (tam, gdzie jest to możliwe) w wypłacie odszkodowań z depozytu.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w Planie Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń ocena ex-post przeprowadzona została po wdrożeniu PPNiP i potwierdza, że działania minimalizujące zostały zrealizowane i odpowiednio udokumentowane. **Stwierdza się, że wszystkie działania opisane w PPNiP zostały wprowadzone oraz, że każda znana jednostka, na którą oddziałuje przedsięwzięcie (rodzina, pojedyncze osoby, osoby prawne) uzyskali kompensację (odszkodowanie) i ich poziom życia poprawił się lub przynajmniej został odtworzony, z wyjątkiem 21 przypadków, w których odszkodowania wpłacono do depozytu sądowego. JRP opracowało i wdrożyło strategię, która będzie zastosowana, aby ułatwić uprawnionym osobom wypłatę zdeponowanych odszkodowań.**

W niniejszym Raporcie przedstawiono więc sprawozdanie z realizacji działań zaplanowanych w PPNiP dla *Kontraktu na roboty 3D.2/2 Rozbudowa lewego i prawego wału rzeki Biała gm. Tarnów m. Tarnów* zrealizowanego w ramach *Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły (POPDOW)*, współfinansowanego przez Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (Bank Światowy lub BŚ), Bank Rozwoju Rady Europy (BRRE) oraz Budżet Państwa.

Zadanie to zrealizowano na terenie Gminy Miasta Tarnów, w miejscowości Biała, gmina Tarnów oraz na niewielkim, kilkumetrowym odcinku (ok. 8 m) w miejscowości Komorów, gmina Wierzchosławice, w powiecie tarnowskim, w województwie małopolskim. Zakres Robót Kontraktu 3D.2/2 nie uległ zmianie i pozostał taki sam, jak opisano to w rozdziale 1.2 PPNiP.

Lokalizację Zadania przedstawiono na poglądowym załączniku graficznym (**Załącznik nr 1** do niniejszego dokumentu).

Kluczowe daty realizacji Kontraktu:

Data podpisania umowy:

29.06.2021 r.

⁵ <https://odrapcu.pl/projekt-opdow/dokumenty-opdow>

Data przekazania placu budowy:	22.07.2021 r.
Data rozpoczęcia Robót:	29.07.2021 r.
Data zakończenia Robót:	16.10.2023 r.
Data zakończenia Okresu Gwarancji Jakości i Rękojmi:	26.04.2029 r.

Zrealizowana w ramach Kontraktu 3D.2/2 przebudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Biała zapewniła ochronę przeciwpowodziową terenu 3 gmin o powierzchni 1,85 km², bezpośrednio zamieszkiwanego przez 1 200 mieszkańców.

Realizacja Zadania o charakterze liniowym (rozbudowa istniejących już odcinków wałów i infrastruktury towarzyszącej) oraz budowa krótkich odcinków nowych wałów wymagała nabywania nieruchomości, ale nie spowodowała fizycznego czy też ekonomicznego przesiedlenia gospodarstw domowych.

Tabela 1. Powierzchnia i liczba pozyskanych nieruchomości oraz oddziaływania Kontraktu 3D.2/2.

	Całkowita liczba hektarów	Całkowita liczba działek	Działki Skarbu Państwa	%	Działki osób fizycznych	%	Działki gminne	%	Liczba PAP	Liczba ogródków działkowych*	Liczba depozytów	Przesiedlenia fizyczne	Przesiedlenia ekonomiczne
Zajęcia stałe/ wywłaszczenia	19,0851	414	188	45,4	143	34,5	83	20,1	76	12	21	0	0
Trwałe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości (TO)	0,4943	18	4	22,2	0	0,0	14	77,8	1	0	0	0	0
Obowiązek przebudowy sieci (OPS)	0,0550	13	5	38,5	5	38,5	3	23,0	4	0	-	-	-
Prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane (PDDG)	88,7518	65	65	100	0	0,0	0	0,0	0	0	-	-	-
Zajęcia czasowe (pozyskane przez Wykonawcę)	1,1010	6	0	-	5	83,3	1	16,7	6	0	-	-	-
Całkowita powierzchnia objęta inwestycją	109,4872	516	262	50,8	153	29,7	101	19,5	87	12	21	0	0

* zasoby zlikwidowane na obszarze 12 ogródków działkowych zajętych przez Kontrakt: nasadzenia ozdobne: byliny, krzewy i drzewa, ewentualnie fragmenty trawnika, elementy budowlane: 9 przypadków likwidacji fragmentów ogrodzenia, 2 kompostowniki, 3 fragmenty chodnika, 2 przybudówki, 2 wiaty, 1 huśtawka, 1 przyłącze energetyczne, 3 pergole. W każdym przypadku umożliwiono działkowcom zebranie plonów (roboty na tym obszarze rozpoczęto w okresie zimowym).

W ramach Kontraktu 3D.2/2 zajęciu stałemu/wywłaszczeniu na rzecz Skarbu Państwa podlegało 414 nieruchomości o całkowitym areale 19,0851 ha (od 0,0001 ha do 1,8630 ha w zależności od działki) należących do: osób fizycznych (143 działki), Gminy Miasta Tarnów (83 działki) i Skarbu Państwa (188

działek). Na 1 działce objętej decyzją PNRI zlokalizowany był Rodzinny Ogród Działkowy „JASKÓŁKA” (działka o numerze ewidencyjnym 44/15 obręb 192 Tarnów) z działki tej wydzielono, na potrzeby realizacji inwestycji, 2 małe fragmenty (działki o numerach ewidencyjnych 44/18 i 44/19), co wiązało się z likwidacją małych fragmentów 12 ogródków działkowych, żaden z ogródków nie został zlikwidowany w całości, wszystkie mogły być dalej gospodarowane przez ich użytkowników oraz mogą być użytkowane w przyszłości.

Przejęciu na rzecz Skarbu Państwa podlegały niewielkie fragmenty 143 nieruchomości osób fizycznych o areale od 2 m² do 2 153 m², w większości działki nie były użytkowane rolniczo, w stanie faktycznym stanowiły łąki i pastwiska podlegające sukcesji ekologicznej. Zgodnie z ustaleniami z wizji lokalnej przeprowadzonej na etapie sporządzania studium socjoekonomicznego tylko na 21 nieruchomościach prowadzono gospodarkę rolną, z czego w 6 przypadkach działki były zgłoszone do ARiMR do różnych form dotacji udzielanych rolnikom przez UE. Jednak fragmenty uprawianych działek, które podlegały wywłaszczeniu (od 0,36% do 8,32% początkowej powierzchni działki, w każdym przypadku poniżej 0,0500 ha) nie sposób uznać za generujące jakikolwiek przychód stanowiący możliwość zapewnienia egzystencji gospodarstwa domowego. Jako działanie łagodzące zaplanowane w PPNiP przygotowana i rozesłana do PAP została broszura, w której przedstawiono informacje o krokach jakie należy podjąć, aby uniknąć zwrotu dopłat (UWAGA: nie ma konieczności zwrotu dofinansowania czy też płacenia kar, jeżeli rolnik zgłosi fakt wywłaszczenia do ARiMR). PAP zostali również poinformowani o konieczności zgłoszenia faktu wywłaszczenia do ARiMR na etapie prowadzenia badań socjoekonomicznych, dzięki czemu nie było potrzeby zwrotu dopłat.

Wszystkie przypadki zajęć powyżej 10% (w odniesieniu do początkowej powierzchni zajmowanej działki) podlegały badaniom socjoekonomicznym, które potwierdziły, iż oddziaływania generowane przez Projekt są nieistotne, bowiem gospodarstwa domowe bądź nie utrzymują się z gospodarki rolnej, bądź gospodarują na znacząco większym areale i wywłaszczone powierzchnie stanowią niewielki odsetek całości gospodarstwa rolnego. W żadnym przypadku zajęciu nie podlegały zabudowane fragmenty nieruchomości (np. budynkami mieszkalnymi, gospodarczymi czy innymi, które byłyby użytkowane). W trakcie badań nie zidentyfikowano grup wrażliwych.

Jak wykazały wyniki badań ankietowych po zakończeniu realizacji inwestycji zajęcia stałe nieruchomości miały nieistotny lub znikomy wpływ na przychody analizowanych gospodarstw domowych. W żadnym przypadku zajęciu nie podlegały nieruchomości zabudowane budynkami mieszkalnymi, gospodarczymi czy innymi, które byłyby stałym miejscem zamieszkania lub stanowiącymi podstawę pozyskania przychodu.

Wszystkie oddziaływania były nieistotne, w żadnym przypadku nie stwierdzono oddziaływań w zakresie m.in. utraty źródeł dochodów, miejsc pracy, dostępności do infrastruktury, utraty możliwości prowadzenia działalności rolniczej, utraty możliwości korzystania z walorów przyrodniczych/dostępu do parków, rezerwatów, dostępu do instytucji edukacyjnych, placówek kultury itp.

Zrealizowane Zadanie wywarło pozytywny wpływ społeczny, bowiem majątek, miejsca pracy, a w skrajnym przypadku życie PAP zostały zabezpieczone przed katastrofalnym wpływem powodzi.

Lokalna społeczność w trakcie wykonywania robót była bardzo pozytywnie nastawiona do realizowanego przedsięwzięcia, bowiem budowa wału zabezpieczyła ich życie i mienie przed powodzią, które mogą pojawić się w przyszłości.

W trakcie realizacji robót składano skargi i wnioski dot. przedmiotowego Kontraktu, wszystkie zostały rozpatrzone pozytywnie (szczegóły opisano w rozdziale 4).

Poniżej zamieszczono adresy do serwisów internetowych, gdzie publikowano informacje nt. realizacji tego Zadania. Wszystkie zrealizowane Zadania (zrealizowane w ramach POPDOW przy współfinansowaniu Banku Światowego) mają ogromny wydźwięk społeczny zapewniając ochronę przed powodzią tego obszaru:

- <https://hydrobim.pl/doswiadczenie-w-hydratechnice/rozbudowa-walow-przeciwpowodziowych-rzeki-biala-w-tarnowie/>
- <https://tarnow.naszemiasto.pl/nowe-waly-przeciwpowodziowe-wokol-bialej-w-tarnowie-miasto/ar/c1-8701461>
- <https://www.malopolska.uw.gov.pl/PressArticlePage.aspx?id=11792>
- <https://www.temi.pl/tarnow/biala-mniej-niebezpieczna-dla-tarnowa>
- <https://www.instagram.com/p/CTpDWfstfNT/>
- <https://tarnow.naszemiasto.pl/powodzie-ze-strony-bialej-w-tarnowie-juz-nie-groza-przy/ar/c1-9164125>
- <http://www.firma-chrobok.pl/index.php/realizacje>
- <https://www.skanska.pl/oferta/realizacje/280757/Rozbudowa-walow-przeciwpowodziowych-w-Tarnowie>
- <https://dziennikpolski24.pl/wiele-malopolskich-rzek-topi-ludziom-podworka-i-domy-grozne-staly-sie-powodzie-blyskawiczne-jakie-zabezpieczenia-szykuja-wody/ar/c1-18613505>
- https://inzynieria.com/geoinzynieria/zabezpieczenia_przeciwpowodziowe/wiadomosci/61730,rozbudowa-walow-przeciwpowodziowych-w-tarnowie
- <https://gazetakrakowska.pl/tarnow-ponad-40-mln-zl-na-rozbudowe-walow-przeciwpowodziowych-wzdłuż-bialej-tarnow-będzie-lepiej-chroniony-przed-powodzią/ar/c15-15709116>

Informacje o Kontrakcie 3D.2/2 były również publikowane na stronach serwisu społecznościowego Facebook, w ramach którego zarejestrowani użytkownicy mogą tworzyć sieci i grupy, dzielić się wiadomościami i zdjęciami. W **Załączniku nr 2** zamieszczono zrzuty ekranów ze stron internetowych.

3. PODSUMOWANIE GŁÓWNYCH DZIAŁAŃ ZREALIZOWANYCH W RAMACH KONTRAKTU

3.1. OPIS DZIAŁANIA PROCEDUR DOTYCZĄCYCH NABYWANIA NIERUCHOMOŚCI

Nabywanie nieruchomości odbywało się na podstawie przepisów specustawy przeciwpowodziowej oraz ustawy o gospodarce nieruchomościami. Jednostka Wdrażania Projektu (JWP) przy realizacji niniejszego Zadania stosowała również wszelkie zasady wynikające z polityki operacyjnej OP 4.12 Banku Światowego, jak również procedur postępowania wskazanych w *Ramowym dokumencie dotyczącym Przesiedleń i Pozyskania Nieruchomości (RPF) i jego 2 aktualizacjach*⁶ oraz *Planie Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń*⁷.

W trakcie realizacji robót przestrzegane były zasady wynikające z polskiego prawodawstwa, polityki Banku Światowego OP 4.12 i PPNiP. Zasadą przewodnią działań było uzyskanie efektu poprawy lub co najmniej przywrócenia warunków życia PAP i zapewnienie długotrwałego zrównoważonego korzystania z zasobów środowiska na tym obszarze. **Efekt ten udało się osiągnąć, co opisano poniżej.**

Procedury nabywania nieruchomości opisano szczegółowo w PPNiP dla Kontraktu na roboty 3D.2/2, który uzyskał klauzulę „No objection” BŚ w dniu 24.09.2020 r. Nie było żadnych luk/niezgodności we wdrażaniu PPNiP, które wymagałyby podjęcia działań korygujących. W 21 przypadkach, w których odszkodowania wpłacono do depozytu sądowego wdrożono procedurę wsparcia PAP w podjęciu odszkodowań z depozytu.

3.2. KONSULTACJE SPOŁECZNE

Konsultacje społeczne były prowadzone na każdym etapie przygotowania i wdrożenia Kontraktu. Zaangażowanie społeczeństwa traktowane było jako jeden ciągły, rozłożony w czasie proces, którego prawidłowa realizacja pozwoliła na minimalizację ryzyk związanych z potencjalnym konfliktem społecznym. Konsultacje społeczne prowadzone były na etapie:

1. Uzyskiwania pozwolenia wodnoprawnego,
2. Uzyskiwania decyzji środowiskowej,
3. Uzyskiwania decyzji pozwolenia na realizację inwestycji,
4. Ustalenia odszkodowania i przygotowania do realizacji prac budowlanych.

⁶ <https://odrapcu.pl/dokumenty/ramowy-dokument-dotyczacy-przesiedlen-i-pozyskiwania-nieruchomosci/> - podstawowy dokument przyjęty i zatwierdzony przez BŚ w kwietniu 2015, jego aktualizacja nr 1 zatwierdzona w czerwcu 2022 roku oraz aktualizacja nr 2 zatwierdzona w listopadzie 2023 roku

⁷ <https://odrapcu.pl/projekt-opdow/dokumenty-opdow/> - PPNiP dla Kontraktu 3D.2/2 przyjęty i zatwierdzony przez BŚ 24.09.2020 r.

Ponadto konsultacje społeczne były również prowadzone w związku z opracowaniem i upublicznieniem dokumentów wynikających z polityk operacyjnych Banku Światowego tj. Planu Zarządzania Środowiskiem i Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (w tym w trakcie badania socjoekonomicznego). Poniżej opisano szczegółowo konsultacje społeczne przeprowadzone w ramach upublicznienia Projektu Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń. Więcej informacji nt. konsultacji społecznych zawarto w rozdziale 10 PPNiP.

Po zakończeniu prac nad Projektem PPNiP i uzyskaniu na jego podstawie akceptacji Banku Światowego dla rozpoczęcia procedury upublicznienia, dokument ten poddany został konsultacjom społecznym prowadzonym zgodnie z wymaganiami polityki operacyjnej Banku Światowego (OP 4.12), których celem było umożliwienie zapoznania się osobom fizycznym, instytucjom i wszystkim zainteresowanym z treścią tego dokumentu oraz zapewnienie możliwości wniesienia ewentualnych uwag, zapytań i wniosków do jego treści.

Ze względu na niecodzienną sytuację epidemiczną w Polsce przedmiotowe konsultacje zostały przeprowadzone dwukrotnie, jednocześnie wypełniając wymaganiami polityk operacyjnych Banku Światowego (OP 4.12). Stan ten spowodowała pandemia COVID-19 i wprowadzenie w Polsce stanu zagrożenia epidemicznego, który uniemożliwił zorganizowanie spotkania otwartego dla wszystkich zainteresowanych po pierwszym okresie upublicznienia dokumentu.

Pierwsze upublicznienie Projektu Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń rozpoczęło się **25 marca 2020 r.**, w momencie gdy ukazały się obwieszczenia w TEMI Galicyjskim Tygodniku Informacyjnym oraz Gazecie Krakowskiej (czasopismach o zasięgu lokalnym). W obwieszczeniu zaproszono osoby fizyczne, władze i zainteresowane instytucje do wglądu w Projekt PPNiP dla Kontraktu na roboty 3D.2/2.

Każdy zainteresowany mógł w okresie **od dnia 25 marca 2020 r. do 15 kwietnia 2020 r. (włącznie)** zapoznać się z Projektem PPNiP (w wersji elektronicznej) udostępnionym na stronach internetowych:

- PGW WP RZGW w Krakowie pod adresem – www.krakow.wody.gov.pl,
- Urzędu Miasta Tarnów pod adresem – www.tarnow.pl,
- Urząd Gminy Wierzchosławice pod adresem – www.wierzchoslawice.pl,
- Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły pod adresem – www.odrapcu2019.odrapcu.pl.

Każdy zainteresowany mógł składać uwagi i wnioski odnośnie PROJEKTU PLANU POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ w formie pisemnej (tj. listownej) na adres JRP w Krakowie:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 22
31-109 Kraków

oraz w formie elektronicznej na adres e-mail:

jrp.krakow@wody.gov.pl

w dniach roboczych od **25.03.2020 r. do 15.04.2020 r. (włącznie)**.

Instytucją właściwą do rozpatrzenia uwag i wniosków było PGW WP RZGW w Krakowie (osoby do kontaktu: Aleksandra Macek tel. +48 12 62 84 209 lub e-mail: Aleksandra.Macek@wody.gov.pl, Rafał Sionko tel. +48 12 62 84 209 lub e-mail: Rafal.Sionko@wody.gov.pl).

W związku z wprowadzeniem w Polsce zakazu spotkań, Inwestor zastrzegł sobie prawo do ewentualnego wydłużenia tego okresu i nie wskazał dokładnej daty na jaką zaplanowane zostało przeprowadzenie **spotkania otwartego** dla wszystkich zainteresowanych oraz publicznej dyskusji dotyczącej tego dokumentu, a także uwag i wniosków złożonych do niego wcześniej lub w trakcie spotkania.

Jak wskazano w obwieszczeniu (cyt.): (...) *z uwagi na stan zagrożenia epidemicznego w Polsce i w trosce o Państwa bezpieczeństwo zdrowotne o terminie przedmiotowego spotkania zostaną Państwo zawiadomieni odrębnym obwieszczeniem, które ukaże się w TEMI Galicyjskim Tygodniku Informacyjnym, Gazecie Krakowskiej oraz na stronach internetowych instytucji wskazanych powyżej. Osoby zainteresowane udziałem w ww. spotkaniu prosimy również o przesłanie danych do kontaktu /adres zamieszkania, adres e-mail, numer telefonu/. Po ustabilizowaniu sytuacji w kraju, nasi Pracownicy powiadomią Państwa bezpośrednio o planowanym spotkaniu otwartym. Informacje w tej sprawie prosimy przesłać na adres: jrp.krakow@wody.gov.pl (...).*

We wskazanym okresie nie skontaktowała się z Inwestorem żadna zainteresowana osoba, złożyć to należy na karb, sytuacji, która wystąpiła w Polsce i na świecie: szok spowodowany doniesieniami o rozwoju pandemii, dezorganizacją życia rodzinnego i zawodowego. Wszystko to spowodowało, że społeczeństwo w całości skoncentrowało uwagę na sprawach pandemii.

W związku z powyższym Inwestor po konsultacjach z Biurem Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły oraz Bankiem Światowym podjął decyzję o zmianie strategii prowadzonych konsultacji i przeprowadzeniu ich ponownie w formie korespondencyjnej.

Kolejne upublicznienie Projektu Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń rozpoczęło się **3 czerwca 2020 r.**, w momencie gdy ukazały się obwieszczenia w TEMI Galicyjskim Tygodniku Informacyjnym oraz Gazecie Krakowskiej (czasopismach o zasięgu lokalnym). W obwieszczeniu zaproszono ponownie osoby fizyczne, władze i zainteresowane instytucje do wglądu w Projekt PPNiP dla Kontraktu na roboty 3D.2/2.

Jak wskazano w obwieszczeniu (cyt.): (...) **Z UWAGI NA STAN ZAGROŻENIA EPIDEMICZNEGO W POLSCE I W TROSCE O PAŃSTWA BEZPIECZEŃSTWO ZDROWOTNE ZMIANIE ULEGA FORMUŁA PROWADZENIA KONSULTACJI PUBLICZNYCH PROJEKTU DOKUMENTU PPNIP, NIE ODBĘDZIE SIĘ SPOTKANIE OTWARTE DLA WSZYSTKICH ZAINTERESOWANYCH, LECZ PRZEDMIOTOWE KONSULTACJE PRZEPROWADZONE ZOSTANĄ W FORMIE KORESPONDENCYJNEJ PRZY WYKORZYSTANIU DOSTĘPNYCH (BEZPIECZNYCH) KANAŁÓW KOMUNIKACJI (...)**

Projekt PPNiP został udostępniony na stronach internetowych:

- PGW WP RZGW w Krakowie pod adresem – www.krakow.wody.gov.pl,
- Urzędu Miasta Tarnów pod adresem – www.tarnow.pl,
- Urząd Gminy Wierzchosławice pod adresem – www.wierzchoslawice.pl,
- Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły pod adresem – www.odrapcu2019.odrapcu.pl.

Każdy zainteresowany mógł składać uwagi i wnioski odnośnie PROJEKTU PLANU POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ w formie pisemnej (tj. listownej) na adres JRP w Krakowie:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 22
31-109 Kraków

w formie elektronicznej na adres e-mail:

jrp.krakow@wody.gov.pl

oraz telefonicznie pod numerami:

+48 12 62 84 209 (od godziny 9:00 do 14:00)
lub 505 028 137, 601 824 298

w dniach roboczych od **03.06.2020 r. do 24.06.2020 r.** (włącznie).

Instytucją właściwą do rozpatrzenia uwag i wniosków było PGW WP RZGW w Krakowie (osoby do kontaktu: Aleksandra Macek tel. +48 12 62 84 209 lub e-mail: Aleksandra.Macek@wody.gov.pl, Rafał Sionko tel. +48 12 62 84 209 lub e-mail: Rafal.Sionko@wody.gov.pl).

Obwieszczenie to oprócz publikacji jak wskazano powyżej w prasie (TEMI Galicyjski Tygodnik Informacyjny, Gazeta Krakowska - czasopisma o zasięgu lokalnym), wywieszone zostało na tablicach ogłoszeń w:

- PGW WP RZGW w Krakowie,
- Urzędzie Miasta Tarnowa,
- Urzędzie Gminy Wierchosławice,

jak również na stronach internetowych instytucji wskazanych powyżej oraz **w miejscach realizacji robót.**

W miejscach realizacji robót oprócz obwieszczeń rozwieszane były dodatkowo plakaty informacyjne dot. Kontraktu na roboty 3D.2/2.

Jednocześnie do każdego właściciela nieruchomości objętej zajęciami przesłany został, na adres zamieszkania/korespondencyjny, wskazany w ewidencji gruntów i budynków, Poczta Polska, listem poleconym priorytetowym z elektronicznym potwierdzeniem odbioru pakiet informacyjny dot. Projektu PPNiP składający się z:

1. Pisma przewodniego;
2. Obwieszczenia o konsultacjach;
3. Ankiety do wyrażenia opinii i zadawania pytań;
4. Broszury informacyjnej;
5. Prezentacji dot. Projektu i Planu PPNiP.

Dodatkowo do Gminy Miasta Tarnów oraz KOWR wysłane zostały dodatkowe pisma wraz z pakietami informacyjnymi z prośbą o rozkolportowanie wśród dzierżawców/użytkowników nieruchomości z zasobu gminnego i SP podlegających zajęciu w ramach Kontraktu na roboty 3D.2/2 (ze względu na ochronę danych osobowych dane te nie są udostępniane na tym etapie projektu).

Po 10 dniach od dnia przekazania dokumentów, rozpoczęto proces bezpośrednich rozmów telefonicznych z PAP, których celem było przedstawienie wpływu inwestycji na ich sytuację oraz przekazanie informacji dotyczących nieruchomości zajmowanych na potrzeby realizacji Zadania, a także wyjaśnienie ewentualnych wątpliwości w zakresie treści PPNiP.

Żaden z PAP nie zgłosił prośby o przesłanie PPNiP pocztą.

Upublicznienie Projektu PPNiP, rozpoczęte oficjalnie po raz drugi w dniu **3 czerwca 2020 r.** zakończyło się po 21 dniach, w dniu **24 czerwca 2020 r.** W okresie upublicznienia Projektu Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń:

- odebrano/odbyto 62 rozmowy telefoniczne;
- wpłynęły 2 pytania/wnioski poprzez Poczta Polską;
- odnotowano również zainteresowanie tym dokumentem; obserwowano pobrania plików ze wskazanych w obwieszczeniu stron internetowych.

Odpowiedziano na wszystkie zadane pytania zgodnie ze wskazaną przez PAP drogą kontaktu (telefonicznie, mailowo lub poprzez tradycyjną korespondencję pisemną). Niektóre uwagi przesłane przez PAP zostały uwzględnione w końcowej wersji dokumentu PPNiP.

Ze spotkania sporządzono raport, który został przesłany do Banku Światowego.

Dokument końcowy PPNiP po uzyskaniu klauzuli „no objection” BŚ w dniu 24.09.2020 r. został udostępniony zainteresowanym stronom tj. zawieszony na stronie internetowej i pozostał tam do czasu zakończenia realizacji Kontraktu.

Działania w obszarze konsultacji społecznych były prowadzone zgodnie z zapisami PPNiP. Nie było żadnych luk/niezgodności we wdrażaniu PPNiP w tym obszarze, które wymagałyby podjęcia działań korygujących.

3.3. UZYSKANE DECYZJE ADMINISTRACYJNE

Dla przedmiotowego Zadania Inwestor uzyskał następujące decyzje z obszaru ochrony środowiska, gospodarki wodnej i prawa budowlanego:

- Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach:
 - Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 08.03.2016 r. o środowiskowych uwarunkowaniach znak: ST-I.4233.2.2015.MB dla realizacji przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie lewego i prawego wału rzeki Biała w m. Tarnów, zgodnie z wariantem „2”, realizacyjnym.

- Pozwolenie wodnoprawne:
 - Decyzja Marszałka Województwa Podkarpackiego z dnia 22.07.2016 r. znak OS-II.7322.37.2016.MK udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na rozbudowę prawego i lewego wału rzeki Białej.
- Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji (PNRI):
 - Decyzja Wojewody Małopolskiego nr 01/2021 z dnia 29.01.2021 r. o pozwoleniu na realizację inwestycji na realizację inwestycji pn. *Rozbudowa lewego i prawego wału rzeki Biała w km lokalnym wału lewego: 0+000 – 3+134, 3+134 – 4+516, 4+516 – 5+995, w km lokalnym wału prawego: 0+000 – 3+234, 3+234 – 4+651, 5+346 – 5+925 oraz 5+925 – 7+170 w m. Tarnów, gmina miasto Tarnów, powiat miasto Tarnów oraz w miejscowościach: Biała, gmina Tarnów, powiat tarnowski i Komorów, gmina Wierzchosławice, powiat tarnowski, województwo małopolskie w ramach zadania Rozbudowa obwałowań przeciwpowodziowych i budowa prawego wału rzeki Biała w gm. Tuchów, Tarnów, m. Tarnów, znak WI-XI.7840.27.4.2020.DSk.*
- Decyzja o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego:
 - Decyzja Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Krakowie nr 280/2024 z dnia 28.06.2024 r. znak: WIB.7712.80.2023.RGLO wydana na rzecz PGW Wody Polskie o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego;
 - Zaświadczenie wydane przez Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Krakowie znak: WIB.770.87.2024.RGLO z dnia 06.08.2024 r. stwierdzające prawomocność i ostateczność decyzji nr 280/2024 z dnia 28.06.2024 r. znak: WIB.7712.80.2023.RGLO.

Pozyskanie decyzji administracyjnych odbyło się zgodnie z prawem polskim z zachowaniem polityki operacyjnej OP 4.12 oraz zgodnie z zasadami określonymi w LARPF i PPNiP. Nie było żadnych odchyień w realizacji PPNiP.

3.4. REJESTR WYWŁASZCZEŃ (POZYSKANIE NIERUCHOMOŚCI) – ANALIZA DANYCH

Decyzja PNRI nr 01/2021 z dnia 29.01.2021 r., znak: WI-XI.7840.27.4.2020.DSk określiła nieruchomości podlegające zajęciom stałym niezbędne do realizacji inwestycji, łącznie do wywłaszczenia wskazano **414** działek o pow. **19,0851 ha** (patrz **Załącznik nr 4**):

- 143 nieruchomości były własnością osób fizycznych o powierzchni 0,0002 ha – 0,2153 ha,
- 83 nieruchomości znajdowały się w zasobie jednostki samorządu terytorialnego, którym jest gmina miejska Tarnów o powierzchni 0,0001 ha – 0,3900 ha,
- 188 nieruchomości znajdowało się już w zasobie Skarbu Państwa o powierzchni 0,0001 ha – 1,8630 ha.

Przeprowadzona na etapie sporządzania studium socjoekonomicznego wizja w terenie oraz badanie dokumentów ewidencyjnych wykazało, że na jednej nieruchomości (44/15) z zasobu Gminy Miasta Tarnów przejętej w części na potrzeby realizacji inwestycji (dwa małe fragmenty 0,49% i 1,14% pierwotnej powierzchni działki) to m.in. tereny Rodzinnego Ogrodu Działkowego JASKÓŁKA (po podziale działki o numerach ewidencyjnych 44/18 i 44/19). Zajęcie tych dwóch fragmentów działki 44/15 wiązało się z likwidacją małych fragmentów 12 ogródków działkowych oraz fragmentu części wspólnej ROD. Żaden z ogródków nie został zlikwidowany w całości, wszystkie mogły być dalej gospodarowane przez ich użytkowników. Na terenie ogródków działkowych zlikwidowano:

- nasadzenia ozdobne: byliny, krzewy i drzewa, ewentualnie fragmenty trawnika,
- elementy budowlane: 9 przypadków dot. likwidacji fragmentów ogrodzenia ogródka działkowego, 2 kompostowniki, 3 fragmenty chodnika, 2 przybudówki, 2 wiaty, 1 huśtawkę, 1 przyłączy energetyczne, 3 pergole.

W każdym przypadku umożliwiono użytkownikom ogródków działkowych zebranie plonów (roboty na tym obszarze rozpoczęto w okresie zimowym). Każdy użytkownik ogródka działkowego uzyskał odszkodowanie za należące do niego aktywa.

Przejęciu na rzecz Skarbu Państwa podlegały również niewielkie fragmenty 143 nieruchomości osób fizycznych o areale od 2 m² do 2 153 m². Były to nieruchomości niezabudowane będące własnością gospodarstw domowych zlokalizowanych poza obszarem Inwestycji a wyłączone fragmenty są niewielkie, ponieważ wynika to z potrzeby istniejącej już infrastruktury przeciwpowodziowej, a nie budowy nowych elementów (niewielkie fragmenty działek zlokalizowane tuż przy stopie modernizowanych/rozbudowywanych wałów).

W większości działki nie były użytkowane rolniczo, w stanie faktycznym stanowiły łąki i pastwiska podlegające sukcesji ekologicznej. Zgodnie z ustaleniami z wizji lokalnej przeprowadzonej na etapie sporządzania studium socjoekonomicznego tylko na 21 nieruchomościach prowadzono gospodarkę rolną, z czego w 6 przypadkach działki były zgłoszone do ARMiR do różnych form dotacji udzielanych rolnikom przez UE. Jednak fragmenty uprawianych działek, które podlegały wyłączeniu (od 0,36% do 8,32% początkowej powierzchni działki, w każdym przypadku poniżej 0,0500 ha) nie sposób uznać za generujące jakikolwiek przychód stanowiący możliwość zapewnienia egzystencji gospodarstwa domowego. Wypłacone odszkodowania (obejmujące odszkodowanie za grunt oraz jego elementy składowe) ustalone przez niezależnych rzeczoznawców na pułapie wartości odtworzeniowej umożliwiły wszystkim chętnym zakup nieruchomości o podobnym potencjale ekonomicznym. W przypadku nieruchomości objętych zajęciem stałym podlegającym systemowi dopłat bezpośrednich lub innych form pomocy ze środków unijnych w trakcie spotkań, negocjacji i podpisywania protokołów wypłat odszkodowań przez PAP, każda osoba informowana była o działaniach jakie powinna podjąć, aby w danym roku (wyłączenia uniknąć ewentualnego zwrotu części dofinansowania), a w kolejnym otrzymać dopłaty w niemienionej wysokości (mechanizm ten opisano szczegółowo w rozdziale 8.2.5 PPNiP i został on zastosowany/wdrożony w trakcie realizacji tego Kontaktu).

Wszystkie przypadki zajęć powyżej 10% (w odniesieniu do początkowej powierzchni zajmowanej działki) podlegały badaniom socjoekonomicznym, które potwierdziły, iż oddziaływania generowane przez Projekt są nieistotne, bowiem gospodarstwa domowe bądź nie utrzymują się z gospodarki rolnej, bądź gospodarują na znacząco większym areale i wyłączone powierzchnie stanowią niewielki odsetek całości gospodarstwa rolnego. W żadnym przypadku zajęciu nie podlegały zabudowane

fragmenty nieruchomości (np. budynkami mieszkalnymi, gospodarczymi czy innymi, które byłyby użytkowane). W trakcie badań nie zidentyfikowano grup wrażliwych.

Szczegółowe informacje dot. liczby działek (w tym zlokalizowanych na nich ogródków działkowych), ich powierzchni i własności zawarte zostały w tabelarycznym zestawieniu stanowiącym **Załącznik nr 4**.

3.5 ODSZKODOWANIA I DZIAŁANIA MINIMALIZUJĄCE, ODDZIAŁYWANIA

KONTRAKTU

3.5.1. Zajęcia stałe

Wypłacono odszkodowania za wszystkie zajęte/wywłaszczone nieruchomości, które podlegały wypłacie odszkodowań tj. 143 nieruchomości osób fizycznych i 83 nieruchomości gminne (Gmina Miasto Tarnów). Sumarycznie za 226 nieruchomości wypłacono 2 701 106,74 zł.

Na wypłacone byłym właścicielom nieruchomości odszkodowanie⁸, składały się kwoty (**Załącznik nr 4**):

- za grunt we wszystkich 226 przypadkach na rzecz byłego właściciela – w kwocie 1 632 746,52 zł;
- za nasadzenia – 43 przypadki w kwocie 135 408,00 zł;
- za składniki budowlane – 21 przypadków w kwocie 712 837,00 zł.

W 178 przypadkach odszkodowanie zostało powiększone o bonus tj. dodatkowe 5% (kwota 82 469,18 zł):

- 97 przypadków osoby fizyczne, kwota 27 299,33 zł;
- 81 przypadków Gmina Miasto Tarnów, kwota 55 169,85 zł.

Bonus ten został przyznany byłym właścicielom, którzy wydali nieruchomości w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wydaniu decyzji PNRI. Podstawę i regulację w zakresie prawa do podwyższenia wynagrodzenia w związku z wydaniem nieruchomości regulują przepisy *Specustawy przeciwpowodziowej*.

Wypłacono odszkodowania za zlikwidowane ogródki działkowe tj.:

- użytkownikom ogródków działkowych za należące do nich nasadzenia – 10 przypadków w kwocie 15 429,00 zł;
- użytkownikom ogródków działkowych za należące do nich elementy budowlane – 12 przypadków w kwocie 28 476,00 zł;
- PZD za prawo użytkowania gruntu gminnego w kwocie 79 303,00 zł;
- PZD za nasadzenia na części wspólnej ROD w kwocie 14 438,00 zł;
- PZD za elementy budowlane na części wspólnej ROD w kwocie 0,00 zł (UWAGA: zlikwidowane ogrodzenie ROD zostało odbudowane w ramach robót budowlanych realizowanych przez Wykonawcę Kontraktu, stąd nie wypłacono za nie odszkodowania).

⁸ W kwotach tych nie uwzględniono użytkowników ogródków działkowych i PZD, dla nich informacje szczegółowe wskazano poniżej.

Wypłaty zrealizowano poprzez przelewy na wskazane konta bankowe oraz w 13 przypadkach poprzez przekazy pocztowe (opłaty za przekazy pocztowe w kwocie 771,80 zł zostały pokryte w ramach kosztów wdrażania PPNiP).

W 21 przypadkach odszkodowania w kwocie 71 874,81 zł, skierowano do depozytu sądowego (**Załącznik nr 8**). Wpłata do depozytu nastąpiła w związku z nieuregulowanymi sprawami własnościowymi dot. nieruchomości, na których gospodarowały osoby fizyczne.

Wszystkie odszkodowania złożone w depozycie są cały czas dostępne dla osób, które uregulują kwestie własnościowe i złożą stosowny wniosek do sądu (**Załącznik nr 9**).

Proces nabywania terenu i wypłaty odszkodowań został zakończony przed rozpoczęciem realizacji robót.

Tabela 2. Podsumowanie wskaźników monitorowania stosowanych przy realizacji Kontraktu 3D.2/2 zrealizowanego przez PGWWP RZGW w Krakowie

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu	Wartość
Parametry zakładane				
Liczba osób zagrożonych powodzią	Dane z badań modelowych	Jednorazowo na etapie przygotowania inwestycji	Liczba	1 200 osób
Liczba hektarów gruntu zagrożona powodzią	Dane z badań modelowych	Jednorazowo na etapie przygotowania inwestycji	Ilość (ha)	185
Liczba nieruchomości podlegających zajęciu stałemu (patrz Tabela 1)	Decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji	Ilość (szt.)	414
Liczba nieruchomości podlegających trwałemu ograniczeniu (patrz Tabela 1)	Decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji	Ilość (szt.)	18
Liczba nieruchomości podlegających obowiązkowi przebudowy sieci (patrz Tabela 1)	Decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji	Ilość (szt.)	13
Liczba osób prywatnych dotkniętych	Księgi wieczyste, wypisy z ewidencji	Jednorazowo po wydaniu decyzji, aktualizacja	Liczba	76 PAP (w tym: Gmina Miasto Tarnów oraz w związku z likwidacją części

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu	Wartość
realizacją projektu	gruntów, decyzja PNRI	ciągła w trakcie okresu uzgadniania i wypłat odszkodowań		Rodzinnego Ogrodu Działkowego „JASKÓŁKA” 15 PAP – użytkowników 12 ogródków działkowych i PZD)
Liczba pozyskanych nieruchomości	Rejestry Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)	414
Liczba nieruchomości, za które należy wypłacić odszkodowanie	Rejestry Konsultanta	Jednorazowo	Liczba	226 (s) + 14 (TO) + 5 (OPS)
Parametry osiągnięte				
Liczba osób chroniona przed powodzią	Rejestry RZGW/Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	Liczba	1 200 osób
Liczba hektarów chroniona przed powodzią	Rejestry RZGW/Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	Ilość (ha)	185
Kwota odszkodowań wypłacona za grunt	Rejestry RZGW/Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	PLN	1 632 746,52 + 79 303,00 = 1 712 049,52
Kwota odszkodowań wypłacona za nasadzenia i części składowe gruntu	Rejestry RZGW/Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	PLN	135 408,00 + 712 837,00 + 15 429,00 + 28 476,00 + 14 438,00 = 906 588,00
Kwota wszystkich wydatków na odszkodowania (rzeczywiste)	Rejestry finansowe Inwestora Załącznik nr 4	Miesięcznie/Kwartalnie	PLN	2 725 019,74
Liczba pozyskanych nieruchomości	Rejestry RZGW/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)	414
Liczba nieruchomości, za które wypłacono odszkodowanie	Rejestry Konsultanta	Jednorazowo	Liczba	226 (s) + 14 (TO) + 5 (OPS)
Wskaźniki efektywności				
Liczba skarg	Rejestry RZGW/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)	4

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu	Wartość
Liczba rozpatrzonych skarg	Rejestry RZGW/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)	4
Wyłacone odszkodowania, inne	Rejestry finansowe RZGW	Miesięcznie/Kwartalnie	%	100 – wypłat umożliwiających dostęp do gruntów; 97,36 – wypłaty na rzecz PAP
Odszkodowania skierowane do depozytu sądowego	Rejestry finansowe RZGW Załącznik nr 8	Miesięcznie/Kwartalnie	PLN	71 874,81**

* w liczbie osób uwzględniono wszystkich PAP oraz Gminę, jeżeli jednak jakaś osoba lub osoby posiadały więcej niż jedną nieruchomość/ogródek działkowy, które podlegała zajęciu liczono ją tylko raz, stąd w zanonimizowanym zestawieniu w Załączniku 4 (kolumna C) występuje więcej osób.

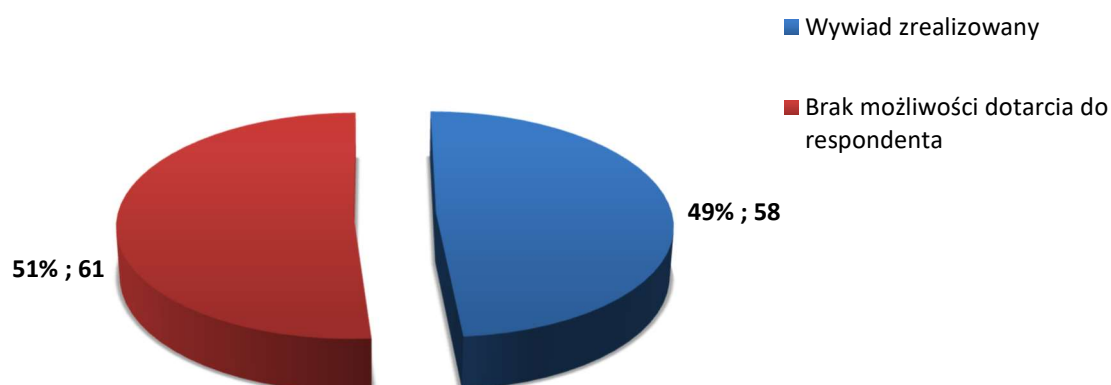
** 2,64% z sumarycznej kwoty odszkodowań zostało złożone w depozycie sądowym ze względu na nieuregulowany stan prawny, co zgodnie z polskimi przepisami i RPF jest równoznaczne z wykonaniem obowiązku zapłaty (zgodnie z Ramowym dokumentem dotyczącym Przesiedleń i Pozyskania Nieruchomości: „(...) Złożenie kwoty odszkodowania na sądowym rachunku powierniczym wywołuje takie same skutki, jak wykonanie zobowiązania płatniczego. (...)). Odszkodowania te nie zostały faktycznie wypłacone PAP, ale w każdej chwili można je wypłacić i będą dostępne dla PAP przez okres 10 lat od dnia złożenia odszkodowania do depozytu sądowego.

3.5.2 Podsumowanie badań socjoekonomicznych i statusu PAP po wypłacie odszkodowań

Badanie socjoekonomiczne zostało przeprowadzone przez zespół Konsultanta w październiku 2019 roku. Ankietowanie prowadzono poprzez bezpośrednie rozmowy z przedstawicielami gospodarstw domowych posiadających nieruchomości znajdujące się na terenie przeznaczonym pod inwestycję.

Wywiady wśród respondentów przeprowadzono także drogą telefoniczną, w sytuacji kiedy ankieterzy nie byli w stanie zastać respondenta, a rodzina lub sąsiedzi udzielili informacji o numerze kontaktowym.

Metodą zbierania danych były standaryzowane wywiady kwestionariuszowe. Odpowiedzi na wszystkie pytania były odnotowywane.

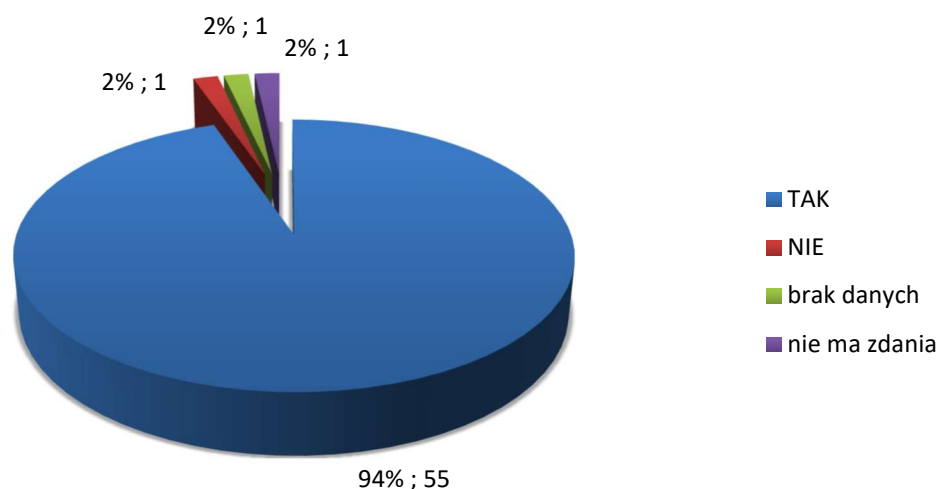
Ryc.1. Podsumowanie wyników badań ankietowych.

Badania ankietowe przeprowadzono z 58 właścicielami 85 nieruchomości, stanowiącymi 52 gospodarstwa domowe.

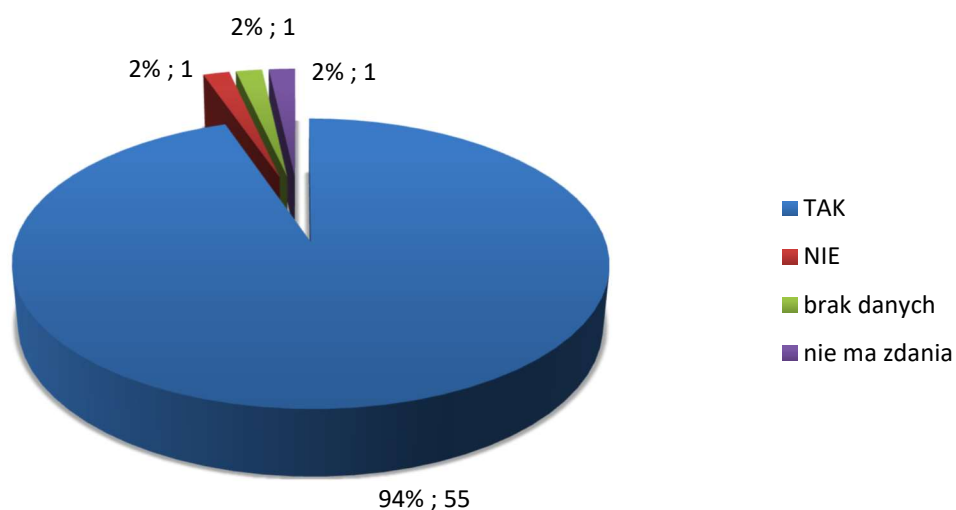
Wszystkie przypadki zajęć powyżej 10% (w odniesieniu do początkowej powierzchni zajmowanej działki) podlegały badaniom socjoekonomicznym, które potwierdziły, iż oddziaływania generowane przez Projekt są nieistotne, bowiem gospodarstwa domowe bądź nie utrzymują się z gospodarki rolnej, bądź gospodarują na znacząco większym areale i wyłączone powierzchnie stanowią niewielki odsetek całości gospodarstwa rolnego. W żadnym przypadku zajęcia nie podlegały zabudowane fragmenty nieruchomości (np. budynkami mieszkalnymi, gospodarczymi czy innymi, które byłyby użytkowane). W trakcie badań nie zidentyfikowano grup wrażliwych.

Przeprowadzone badania wykazały, że aż 94% ankietowanych popiera realizowany projekt oraz jest zadowolonych z faktu zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej dzięki realizacji Kontraktu 3D.2/2.

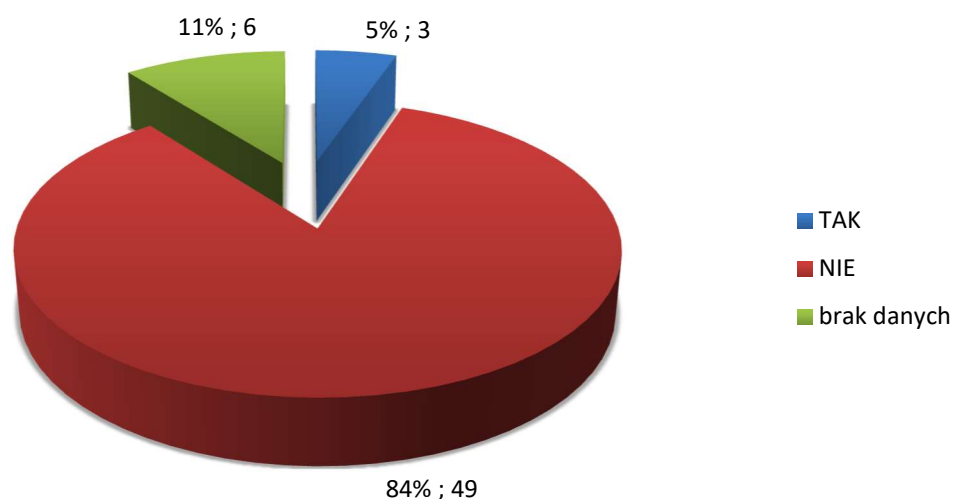
Czy popiera Pani/Pan inwestycję przeciwpowodziową jaką jest realizacja „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły”?

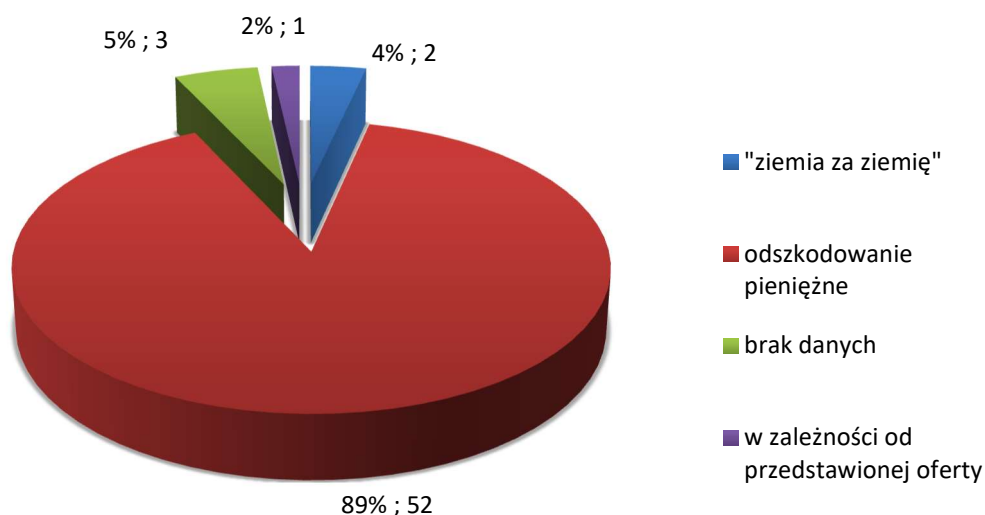
Czy jest Pani/Pan zadowolona/y z faktu zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej dzięki realizacji Kontraktu 3D.2/2?

Przeprowadzone badania wykazały również, że zdecydowana większość właścicieli dotkniętych realizacją inwestycji, nie ocenia negatywnie wpływu przedsięwzięcia na jakość życia (84%), tylko 5% respondentów uznało, że inwestycja ma negatywny wpływ na jakość ich życia, pozostałe 11% nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Czy inwestycja wpływa negatywnie na jakość życia?

Właściciele zaplanowanych do wywłaszczenia nieruchomości w większości – 89% (52 właścicieli) preferują odszkodowanie w formie pieniężnej, jedynie 2 osoby (4%) wykazały zainteresowanie odszkodowaniem „ziemia za ziemię”, 3 osoby (5%) nie odpowiedziały na powyższe pytanie, a 1 ankietujący wskazał, że decyzja zależy od przedstawionej oferty.

Forma odszkodowania

W trakcie realizacji badań terenowych pojawiły się pytania o pozostałe po wywłaszczeniu części nieruchomości. Respondenci wyrażali chęć sprzedaży na rzecz Skarbu Państwa pozostałego po podziale terenu. Konsultant informował o możliwości złożenia wniosku o wykup „resztówki”.

Tylko 2 właściciele z 58 przeankietowanych osób wskazało jaki jest ich średni miesięczny poziom przychodów. W 56 przypadkach odmówili oni odpowiedzi twierdząc, że odpowiedź na to pytanie jest zbędna ze względu na fakt, iż wywłaszczenie nie powoduje negatywnych skutków dotyczących ich

statusu materialnego. Nawet, w 5 przypadkach, gdy PAP odpowiedzieli, że planowane wywłaszczenia spowodują zmniejszenie areалу, na którym gospodarują o ponad 10% stwierdzali oni, że takie wywłaszczenie nie wpłynie na dochód ich gospodarstwa domowego. W żadnym przypadku wywłaszczane działki/fragmenty działek nie stanowią zabezpieczenia finansowego gospodarstwa domowego lub ziemia ta nie jest długoterminową inwestycją. Na 21 nieruchomościach prowadzono gospodarkę rolną, z czego w 6 przypadkach działki podlegały dopłatom rolnym.

Wyniki badań ankietowych po zakończeniu realizacji Kontraktu 3D.2/2

Po zakończeniu realizacji Kontraktu 3D.2/2 (w październiku 2023 r.) przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród PAP, którzy byli objęci tą inwestycją.

Wzór ankiety skierowanej do PAP zamieszczony został w **Załączniku nr 7**.

Badania przeprowadzone zostały poprzez bezpośrednie wywiady kwestionariuszowe, co zapewniło lepszą skuteczność uzyskania opinii PAP w stosunku do badań prowadzonych drogą korespondencyjną. Bezpośredni kontakt osoby prowadzącej badania z respondentem pozwolił również w wielu przypadkach na udzielenie PAP pomocy w wypełnieniu ankiety poprzez udzielanie wyjaśnień dotyczących użytych sformułowań, czy też tak wydawałoby się banalnej kwestii, jak odczytanie pytań i zanotowanie odpowiedzi - szczególnie w odniesieniu do osób starszych. Udział w ankietowaniu wzięło 36 przedstawicieli gospodarstw domowych.

Komplet uzyskanych, wypełnionych ankiet został zarchiwizowany przez JRP. Może on być udostępniony do wglądu zainteresowanym, bowiem ankiety były wypełniane anonimowo.

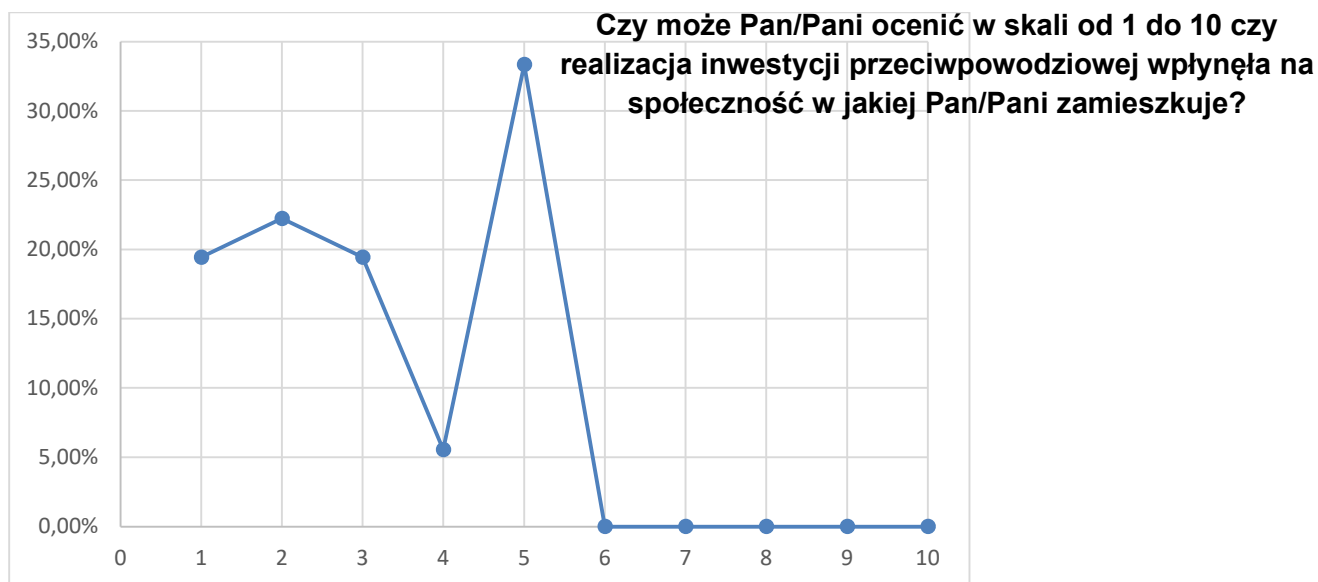
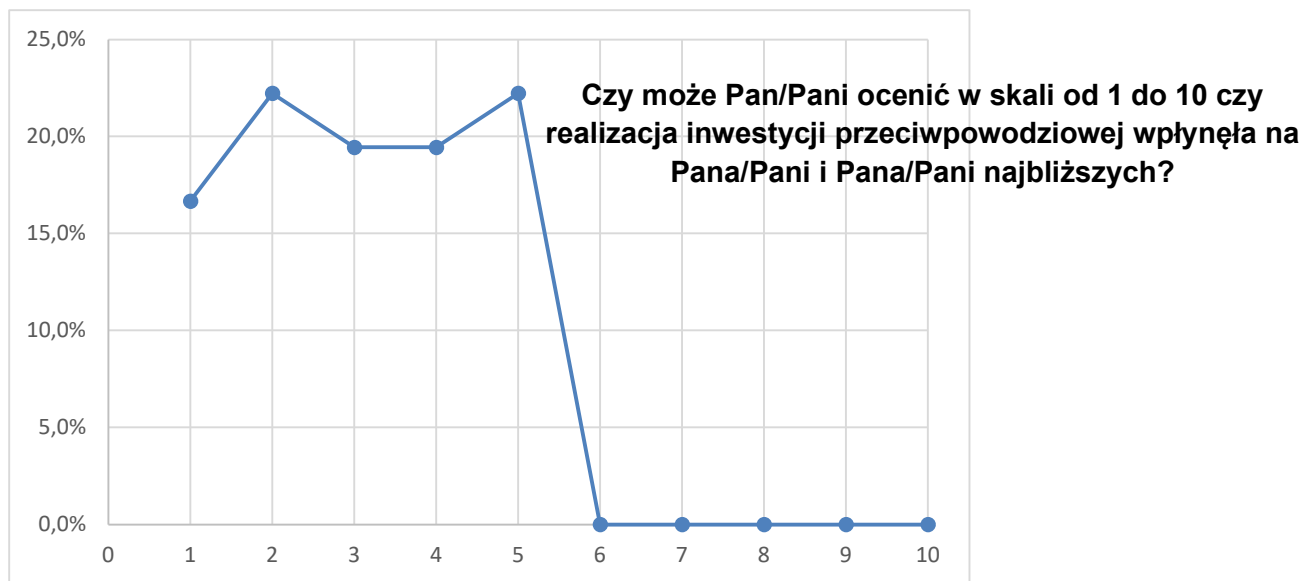
75% respondentów wskazało, że zrealizowana inwestycja wpłynęła pozytywnie/zdecydowanie pozytywnie na PAP i jego najbliższych. 25% odpowiedziało, iż nie odnotowali ani pozytywnego, ani negatywnego wpływu.

W przypadku odpowiedzi dot. wpływu na społeczność, w której zamieszkuje PAP 16,67% odpowiedziało, że ten wpływ jest *zdecydowanie pozytywny*, 44,44% że *pozytywny*, a 38,89% że *ani pozytywny ani negatywny*.

Nie było odpowiedzi, w której jakkolwiek PAP stwierdziłby, że inwestycja wpłynęła na niego i jego najbliższych negatywnie, lub też wpłynęła negatywnie na społeczność, w której żyje.

63,89% ankietowanych wskazało, iż nie miało obaw związanych z realizacją inwestycji, 16,67% wskazało, że takie obawy miało, natomiast w trakcie realizacji ich obawy się nie potwierdziły i już po zakończeniu procesu wypłat odszkodowań i zrealizowaniu przebudowy wałów przeciwpowodziowych postrzegają inwestycję pozytywnie.

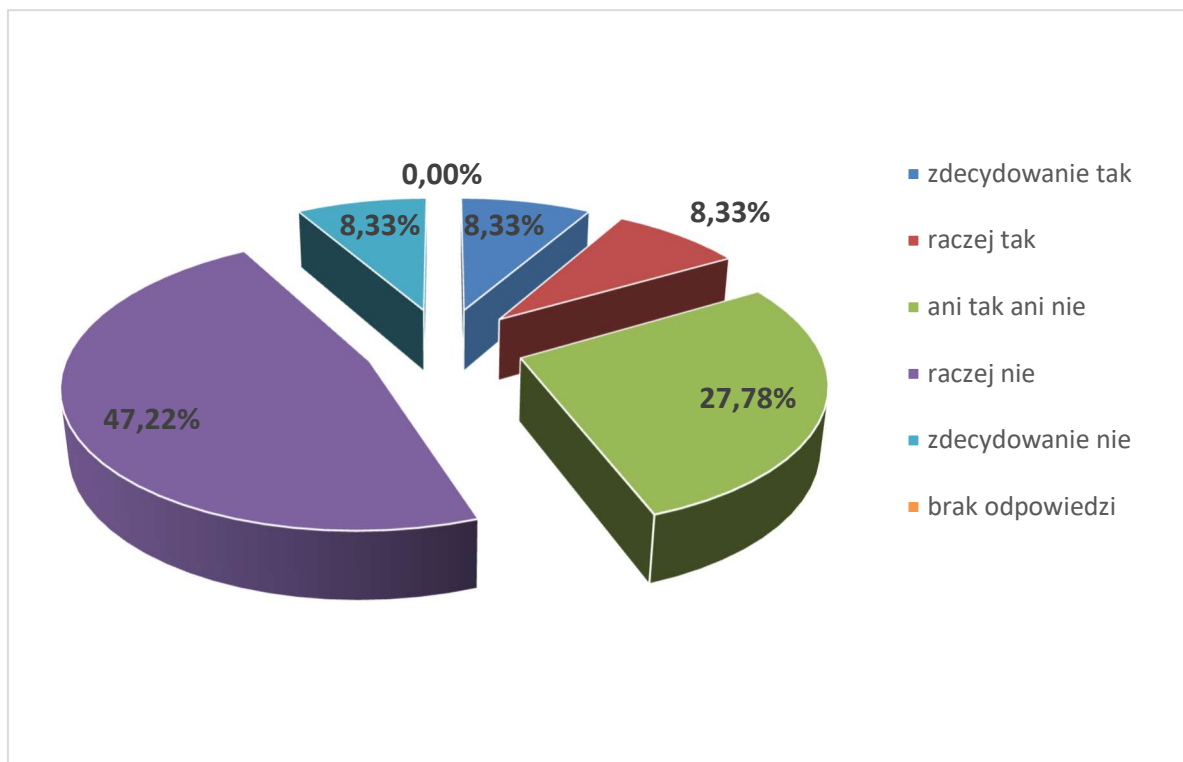
Ankietowani oceniali również w skali od 1 do 10 wpływ inwestycji na PAP i ich najbliższych oraz wpływ inwestycji na społeczność, w której PAP zamieszkuje. Ocena na poziomie 1 wskazuje na zdecydowanie pozytywny wpływ, 5 – neutralny, 10 – zdecydowanie negatywny.

Postrzeganie inwestycji po jej zakończeniu jest zdecydowanie pozytywne, w przedziale liczbowym od 1 do 5 usytuowało się 100% odpowiedzi tak na pytanie o wpływ na PAP i ich rodziny oraz na społeczność, w której PAP zamieszkuje.

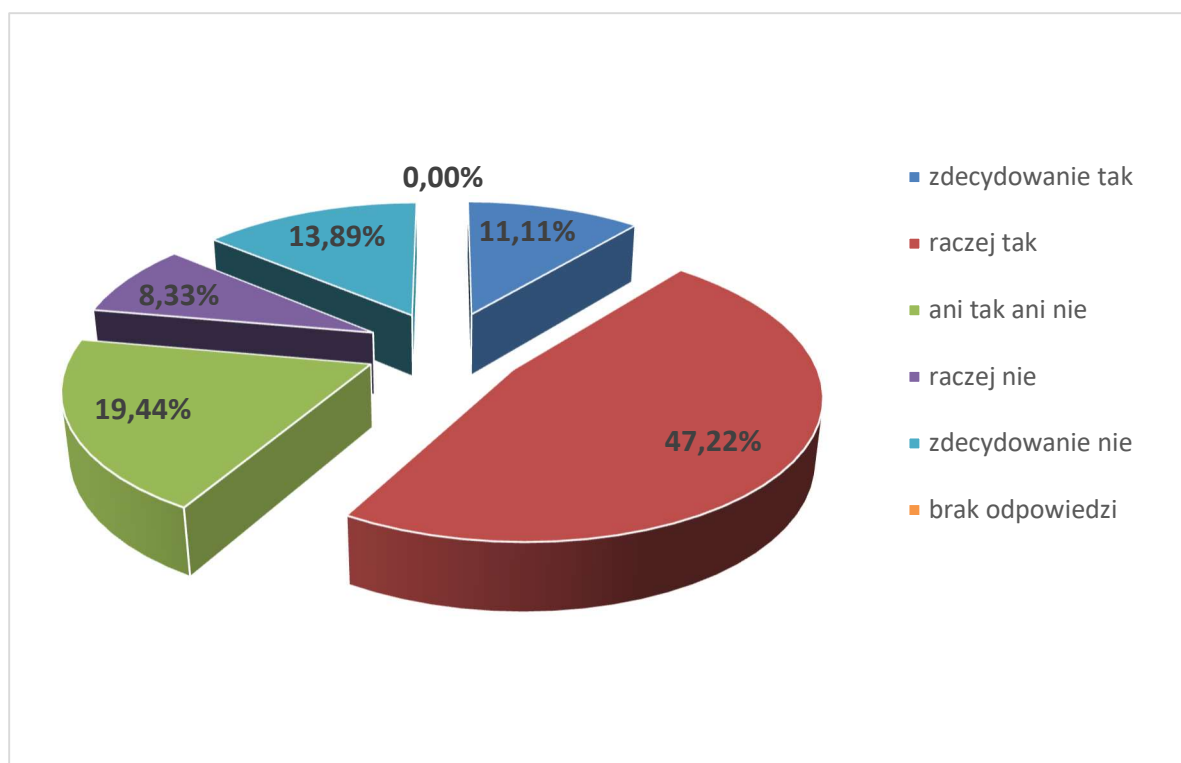
W przypadku odpowiedzi na pytanie 7: „Czy w związku z realizacją inwestycji przeciwpowodziowej udało się utrzymać sytuację społeczno-ekonomiczną Pana/Pani gospodarstwa domowego na poziomie sprzed realizacji projektu?” 13,89% respondentów odpowiedziało, że *zdecydowanie tak*, 63,89% *raczej tak*, a 22,22% *ani tak ani nie*. Nikt nie wskazał na jakiegokolwiek negatywny wpływ Kontraktu 3D.2/2 na sytuację społeczno-ekonomiczną gospodarstwa domowego PAP.

Odpowiedzi na pytanie 8: „Czy budowa realizacja inwestycji przeciwpowodziowej wpłynęła na źródła utrzymania Pana/Pani gospodarstwa domowego?” zobrazowano na poniższym diagramie.

47,22% ankietowanych PAP odpowiedziało *raczej nie*, 8,33% - *zdecydowanie nie*, 27,78% - *ani tak ani nie* na pytanie o wpływ realizacji inwestycji na źródła utrzymania, natomiast w pojedynczych przypadkach uzyskano odpowiedź *zdecydowanie tak* – 8,33% i *raczej tak* – 8,33%. Jednocześnie w odpowiedzi na kolejne, 9 pytanie łączące się z tym tematem dot. **wpływu inwestycji na poprawę warunków życia i/lub źródeł utrzymania** – 5,56% odpowiedziało, że *zdecydowanie tak*, 27,78%, że *raczej tak*, 30,56% *ani tak, ani nie*, 27,78% *raczej nie*, 8,33% *zdecydowanie nie*. Żadna z osób, które negatywnie odpowiedziały na pytanie 8 i 9 nie zgodziła się na szerszą wypowiedź, co zadecydowało o takim odbiorze inwestycji.

Odpowiedź na pytanie 10: „**Czy otrzymane przez Pana/Panią odszkodowanie było wystarczające, aby zrehabilitować/odtworzyć spowodowane inwestycją przeciwpowodziową oddziaływanie/utracony majątek?**” zobrazowano na poniższym diagramie.

Na pytanie 10 respondenci odpowiedzieli: 11,11% - *zdecydowanie tak*, 47,22% *raczej tak*, 19,44% *ani tak, ani nie*, 8,33% *raczej nie*. 13,89% wskazało, że odszkodowanie było *zdecydowanie nie wystarczające* do zrekompensowania utraconego majątku.

Osoby te nie uzasadniły swoich negatywnych odpowiedzi na pyt. 10. Konsultant natomiast przypomniał, że odszkodowania były oszacowane przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych i w trakcie ustalania wypłat PAP przysługiwało prawo do odwołania się tak od decyzji Wojewody, jak i decyzji Ministra. Mechanizm ten był bezpłatny i nie wymagał reprezentacji prawnej. Osoby te nie kontynuowały rozmowy na ten temat.

Generalnie ankietowani potwierdzili, że otrzymali odszkodowanie w terminie i zgodnie z zasadami wskazanymi w Planie Pozyskiwania Nieruchomości i Przesiedleń (52,78% - *zdecydowanie tak*, 33,33% - *raczej tak*, 13,89% - *ani tak ani nie*). Równie pozytywna była odpowiedź na pytanie czy wywłaszczenie odbyło się zgodnie z polskim prawem i politykami Banku Światowego (38,89% - *zdecydowanie tak*, 47,22% - *raczej tak*, 13,89% - *ani tak ani nie*).

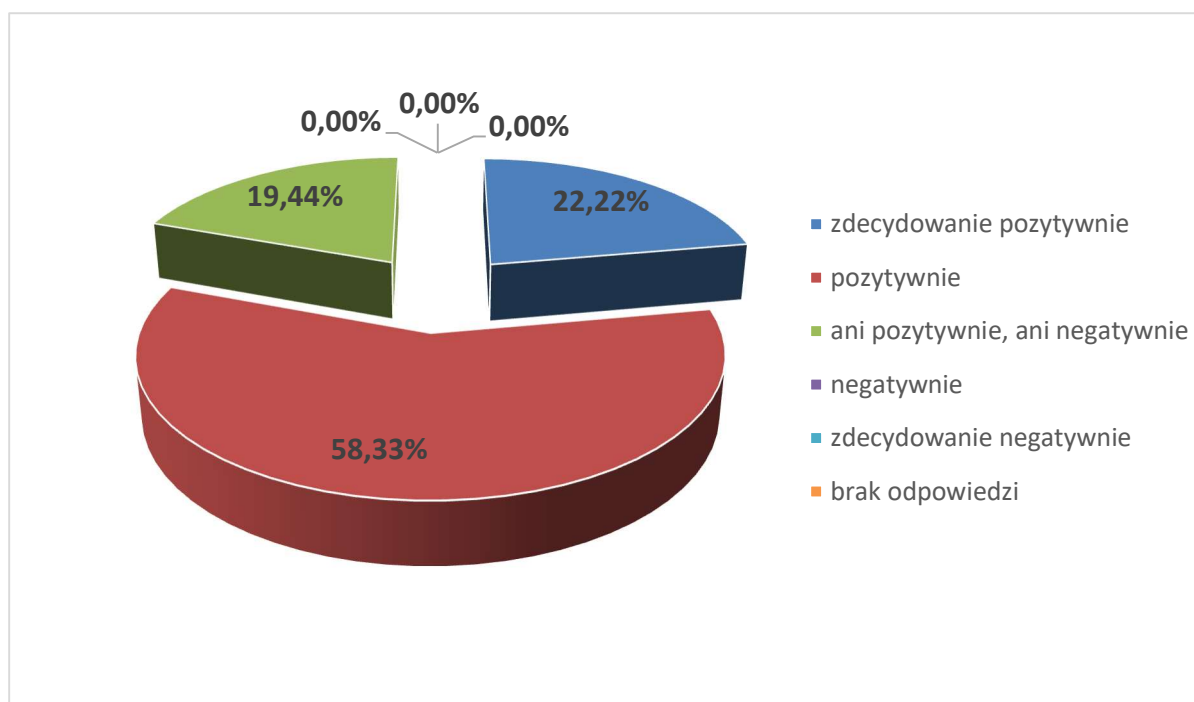
Na pytanie nr 14: „**Czy wskazany w PPNiP termin wywłaszczenia był jasny i czy proces prowadzony był zgodnie z zapowiedziami i oczekiwaniami?**” – uzyskano odpowiedzi: 27,78% - *zdecydowanie tak*, 52,78% - *raczej tak*, 16,67% - *ani tak ani nie*. W jednym przypadku uzyskano odpowiedź *raczej nie* – jednak dopytana osoba, co się kryje pod udzieloną odpowiedzią wskazała, że nigdy nie zapoznała się z tym dokumentem.

Na pytanie 15: „**Czy planowany czas oddziaływania/zajęcia nieruchomości różnił się od rzeczywistego?**” Ankietowani odpowiedzieli: 5,56% *tak*, 66,67% *nie*, 27,78% *trudno odpowiedzieć*. Osoby odpowiadające „*tak*” na pytanie 15 wskazały jednak w odpowiedzi na pytanie 16, że mimo, iż czas zajęcia był dłuższy jednak nie miało to wpływu na gospodarstwo domowe.

Na pytanie 17: „Czy otrzymywane w ramach procesu informacje o powodowanych oddziaływaniach oraz o zaplanowanych działaniach kompensacyjnych/łagodzących były dla Pana/Pani wystarczające?” respondenci odpowiedzieli: *zdecydowanie tak* – 8,33%, *raczej tak* – 77,78%, *ani tak, ani nie* – 13,89%.

Neutralnie lub pozytywnie oceniono mechanizm zgłaszania i rozpatrywania skarg. Odpowiedzi respondentów na pytanie 18 kształtowały się następująco: *zdecydowanie pozytywnie* – 11,11%, *pozytywnie* – 19,44%, *ani pozytywnie, ani negatywnie* – 69,44%.

Ankietowani bardzo pozytywnie ocenili zastosowany w ramach procesu sposób zaangażowania interesariuszy, w tym osób, na które inwestycja przeciwpowodziowa oddziałuje (22,22% wskazało odpowiedź *zdecydowanie pozytywnie*, 58,33% - *pozytywnie*, 19,44% - *ani pozytywnie, ani negatywnie*).

Na pytanie 20 dotyczące trudności w otrzymaniu odszkodowania 94,44% respondentów odpowiedziało, że *nie wystąpiły trudności* w tym zakresie. 5,56% respondentów wskazało, że trudnościami przy wypłacie odszkodowania były:

- za niska kwota odszkodowania - w tym przypadku osoba ta odwołała się do Ministra od kwoty przyznanej przez Wojewodę i uzyskała wyższe odszkodowanie w ponownej decyzji Wojewody.
- skierowanie odszkodowania do depozytu – co wynikało z braku uregulowania spraw spadkowych przez PAP.
- konieczność założenia dla nieruchomości należącej do PAP Księgi Wieczystej i związany z tym koszt, który pokrył PAP (działanie to PAP przeprowadził jeszcze przed wydaniem decyzji PNRI przez Wojewodę, bowiem działka nie posiadała KW, natomiast w efekcie umożliwiło to szybką wypłatę odszkodowania na rzecz PAP po wydaniu decyzji PNRI – w tym przypadku wyjaśniono, że Inwestor nie ma prawnego umocowania, aby przed wydaniem decyzji przez Wojewodę ingerować w sprawy formalne działek należących do osób fizycznych).

Zdecydowanie pozytywne odpowiedzi uzyskano od osoby reprezentującej władze lokalne (Dyrektora Urzędu Miasta Tarnowa). Osoba ta wskazywała, iż realizacja inwestycji wpłynęła pozytywnie na całą społeczność.

W ramach Kontraktu 3D.2/2 wypłacone zostały odszkodowania za grunt i części składowe. Wobec braku ekonomicznych i fizycznych przesiedleń nie było potrzeby wypłaty dodatkowych kwot odszkodowań związanych z przesiedleniami lub utratą przez PAP źródeł dochodu.

Szczegóły dot. wypłaty odszkodowań przedstawiono w **Załączniku nr 4** do Raportu Końcowego.

Tabela 3. Podsumowanie kosztów wdrażania PPNiP.

Pozycja	Ilość	Kwota, zł
Całkowita kwota odszkodowań za zajęcia stałe oraz nasadzenia i elementy infrastruktury, w tym:	-	2 725 019,74
- odszkodowanie za stałe zajęcia wypłacone byłym właścicielom i posiadaczom innych praw do nieruchomości (użytkowanie PZD)	226 nieruchomości	2 594 801,93
- odszkodowanie za nasadzenia i naniesienia budowlane wypłacone użytkownikom ogródków działkowych i PZD	12 ogródków działkowych i części wspólne	58 343,00
- odszkodowanie wpłacone do depozytu sądowego	21 przypadków	71 874,81
Odszkodowanie za trwałe ograniczenie w korzystaniu z nieruchomości (odpłatne)	14 nieruchomości	20 084,00
Odszkodowanie związane z obowiązkiem przebudowy sieci (odpłatne)	5 nieruchomości	461,00
Wykup resztówek (dot. nieruchomości): liczba wnioskowanych resztówek do wykupu/liczba wykupionych resztówek	7/4***	67 435,03
Koszty sądowe*	16	3 377,70
Inne koszty wdrażania PPNiP**	18	945,20
RAZEM	-	2 817 322,67

* opłaty od złożonych wniosków, ogłoszeń w prasie i wynagrodzenia kuratora

** koszt opłat pocztowych

*** złożono 5 wniosków o wykup 7 „resztówek”. 4 resztówki zostały wykupione, w stosunku do 3 nieruchomości nie znaleziono podstaw do ich wykupu (szczegóły przedstawiono w rozdziale 3.5.8)

Źródłem finansowania wskazanych powyżej kosztów były środki z pożyczki Banku Światowego (MBOR, BRE, środki towarzyszące) oraz inne.

Odszkodowania wypłacało PGW WP RZGW przelewem z konta na wskazany rachunek bankowy PAP, przekazem pocztowym gotówką na adres zamieszkania PAP lub przelewem na konto depozytowe.

Odszkodowania, zgodnie z polityką operacyjną BŚ OP 4.12, we wszystkich przypadkach, gdzie wypłat można było dokonać na rzecz dotychczasowych właścicieli dokonano przed rozpoczęciem robót budowlanych. W przypadku braku osoby uprawnionej (nieżyjący właściciele, nieodnalezieni właściciele lub brak dokumentów, z których wynikałoby jednoznacznie kto jest właścicielem) do wypłaty odszkodowania należne kwoty zostały wpłacone do depozytu sądowego. Środki te są dostępne i będą niezwłocznie wypłacane uprawnionym osobom.

Działania wymagane w PPNiP zostały zrealizowane (w dokumencie tym wskazano, iż w przypadku nieuregulowanego stanu prawnego odszkodowania będą wpłacone do depozytu sądowego i nie zaplanowano, żadnych dalszych kroków - szczegóły dot. nowych działań zamieszczono w rozdziale 3.5.3). Nie było żadnych odchyłeń we wdrażaniu PPNiP.

3.5.3 Kwestie pozostające po wdrożeniu PPNiP i opracowaniu Raportu Końcowego z wdrażania PPNiP

Zgodnie z *Ramowym dokumentem dotyczącym Przesiedleń i Pozyskiwania Nieruchomości* wpłata odszkodowania do depozytu sądowego zgodnie z decyzją administracyjną Wojewody jest równoznaczna ze spełnieniem świadczenia (w odniesieniu do dostępu do nieruchomości). Aby jednak ułatwić uprawnionym pobranie środków (odszkodowań) z depozytu sądowego, w trakcie opracowania Raportu Końcowego z wdrażania PPNiP wprowadzono dodatkowe działania minimalizujące / wspierające PAP.

Zgodnie z zapisami polskiego prawa za informowanie o złożonym depozycie potencjalnych uprawnionych osób odpowiedzialny jest sąd.

Jeżeli osoba uprawniona do podjęcia depozytu nie jest znana lub jej miejsce zamieszkania nie jest znane, sąd zarządza zamieszczenie ogłoszenia o zezwoleniu na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego na stronie internetowej sądu oraz tablicy ogłoszeń w budynku sądu, a także na tablicach ogłoszeń i stronach internetowych urzędów gminy i powiatu ostatniego miejsca zamieszkania takiej osoby, o ile jest ono znane. Jeżeli wartość przedmiotu świadczenia składanego do depozytu sądowego przekracza pięć tysięcy złotych sąd zarządza również zamieszczenie ogłoszenia w prasie.

Dodatkowo jeżeli osoba uprawniona do podjęcia depozytu nie jest znana lub jej miejsce zamieszkania nie jest znane, sąd ustanawia kuratora. Kurator procesowy jest wyznaczany do podejmowania czynności procesowych dla oznaczonej sprawy cywilnej w granicach przyznanych mu uprawnień. Rolą kuratora jest zabezpieczenie interesów procesowych strony, która sama nie może o to zadbać.

3.5.3.1 Strategia JWP dotycząca depozytów sądowych

W depozycie sądowym zdeponowano odszkodowania w 21 przypadkach (szczegółowo kwestie tą opisano w rozdziale 3.5.1). W celu upowszechnienia informacji o depozytach i wsparcia uprawnionych w podjęciu z depozytu wpłaconych odszkodowań JWP podjęło następujące działania:

1. Przygotowanie szczegółowego wykazu wszystkich przypadków wraz z opisem ich sytuacji prawnej i znanych JWP powodów, w wyniku których odszkodowanie skierowano do depozytu (**Załącznik nr 8**).

2. Uzyskanie od Wojewody pełnej informacji nt. postępowań administracyjnych, które przeprowadził i które skutkowały skierowaniem odszkodowań do depozytu. Pozwoliło to na uzupełnienie wiedzy JWP nt. sytuacji prawnej danej nieruchomości.

3. Przyjęcie następującego sposobu postępowania:

(I) przygotowano zestawienia nieruchomości, dla których brak jest jakichkolwiek informacji o właścicielu i skontaktowano się z wydziałem Gminy odpowiedzialnym za naliczanie podatków od nieruchomości; przedstawiono tło sprawy i uzgodniono, że Gmina będzie informowała każdą osobę, która nawiąże kontakt z Gminą w sprawie nieruchomości z listy o depozycie sądowym wraz z przekazaniem kontaktu do JWP (do osoby, która będzie mogła przekazać pełną informację w sprawie depozytu i pomóc PAP w podjęciu środków z depozytu);

(II) rozesłano pisma/ nawiązano kontakt telefoniczny lub bezpośredni (w zależności od posiadanych przez JWP danych) z osobami uprawnionymi i przypomniano im o depozycie; zaproponowano, tam gdzie to zasadne wsparcie PAP w podjęciu środków z depozytu po uregulowaniu kwestii własnościowych.

3.5.4 Trwałe ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości (TO)

Trwałym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości zgodnie z zapisami decyzji PNRI zostało objętych 18 nieruchomości: 4 Skarbu Państwa i 14 należących do Gminy Miasta Tarnów.

Odszkodowania na rzecz Skarbu Państwa nie są wypłacane w Projekcie OPDOW. W przypadku Gminy wypłacono odszkodowanie za wszystkie 14 nieruchomości, odszkodowania te zostały wypłacone na podstawie protokołów uzgodnienia wysokości odszkodowania. Kwoty odszkodowań zostały wskazane w operatach szacunkowych sporządzonych przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego.

Szczegóły techniczne dot. wprowadzonych trwałych ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości zostały wskazane w kolumnie Y w **Załączniku nr 4**.

Działania wymagane w PPNiP w zakresie trwałego ograniczenia użytkowania zostały zrealizowane.

3.5.5 Obowiązek przebudowy sieci (OPS)

W stosunku do 13 nieruchomości wskazany został w decyzji PNRI obowiązek przebudowy **istniejącej sieci uzbrojenia terenu**, mający charakter **czasowego** ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości.

Zgodnie z zasadą przyjętą w PPNiP co do zasady obowiązek przebudowy sieci jest rekompensowany w formie pieniężnej. Podstawą określenia wysokości takiego odszkodowania są operaty szacunkowe sporządzane przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego działającego na koszt Inwestora. Wypłata takiego odszkodowania następuje na podstawie porozumienia pisemnego zawartego pomiędzy Inwestorem i PAP. W przypadku braku zgody pomiędzy stronami co do wysokości odszkodowania PAP przysługiwał mechanizm odwoławczy.

W decyzji PNRI wskazano 13 nieruchomości objętych OPS: 5 nieruchomości prywatnych, 3 nieruchomości z zasobu Gminy Miasta Tarnów i 5 nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa. W praktyce zajęciu podlegało 10 nieruchomości, w tym 3 nieruchomości prywatne, 2 nieruchomości z zasobu Gminy Miasta Tarnów i 5 nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa. Nie było potrzeby zajęcia 2 nieruchomości prywatnych i 1 nieruchomości gminnej ze względu na fakt, iż projektowany zakres techniczny konserwacji i remontu przepustów wykonano tylko w granicach działki, gdzie przepusty były zlokalizowane (minimalizacja zajęć czasowych).

W ramach Kontraktu 3D.2/2 przebudowie lub zabezpieczeniu rurami ochronnymi podlegały następujące elementy infrastruktury:

- istniejąca sieć kanalizacyjna i wodociągowa,
- istniejąca podziemna linia elektroenergetyczna i teletechniczna,
- remont i konserwacja przepustu.

Szczegóły techniczne dot. przebudowy w/w elementów infrastruktury zostały wskazane w kolumnie Y w **Załączniku nr 4**.

Podobnie jak w przypadku TO (patrz rozdział 3.5.4), wypłacono stosowne odszkodowania w odniesieniu do wszystkich 5 działek, które podlegały wypłacie, na podstawie protokołów uzgodnienia kwoty odszkodowania za OPS.

3.5.6 Prawo dysponowania nieruchomością na cele budowlane (PDDG)

W przypadku 65 nieruchomości Inwestor prowadził roboty budowlane na podstawie prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane (były to nieruchomości należące do zasobu Skarbu Państwa, reprezentantem zasobu jest PGW WP).

W przypadku w/w nieruchomości, na których prowadzone były prace w oparciu o prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane Inwestor złożył do Wojewody oświadczenia o prawie do wykonania na tych działkach robót budowlanych. Wykonawca uporządkował nieruchomości po wykonaniu robót.

3.5.7 Zajęcia czasowe Wykonawcy

Wykonawca własnym staraniem i na własny koszt pozyskał czasowo (wynajął) 6 nieruchomości, w tym 5 należących do osób fizycznych i 1 należącą do jednostki gminnej. Szczegółowe dane dotyczące zajęć czasowych przedstawiono w **Załączniku nr 5**. Proces ten odbywał się na zasadzie dobrowolności,

a zasady zajęcia były negocjowane pomiędzy właścicielem nieruchomości i Wykonawcą robót. Proces ten był monitorowany przez Inżyniera Kontraktu i Inwestora, począwszy od momentu pozyskania tych nieruchomości, aż do ich zwrotu.

Wykonawca był zobowiązany zawiadomić Inżyniera o planowanym zajęciu, a po pozytywnym zaopiniowaniu możliwości zajęcia takiej działki podpisać umowę z właścicielem nieruchomości wg wzoru umowy na zajęcie czasowe, który był załączony do Dokumentacji Przetargowej. Podczas wykorzystania nieruchomości co miesiąc sprawa zajęcia i regulacji zobowiązań umownych była omawiana na Radach Budowy, a po zakończeniu zajęcia Wykonawca był zobowiązany przedstawić Inżynierowi oświadczenie właściciela, że uporządkował działkę i uregulował wszelkie zobowiązania umowne.

Nieruchomości zajmowane przez Wykonawcę na potrzeby zajęć czasowych po zakończeniu robót zostały przywrócone do stanu pierwotnego tak, aby umożliwić ich właścicielom korzystanie z tych nieruchomości w sposób, w jaki czynili to przed realizacją Projektu albo do stanu uzgodnionego z właścicielem nieruchomości na podstawie umowy zajęcia nieruchomości. Wszystkie zobowiązania umowne zostały zrealizowane.

Działania wymagane w PPNiP dot. zajęć czasowych zostały zrealizowane. Nie było żadnych odchyłeń we wdrażaniu PPNiP.

3.5.8 Wykup „resztówek”

Osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu zostały, w ramach działań informacyjnych prowadzonych zgodnie z zapisami PPNiP, poinformowane o możliwości wystąpienia z wnioskiem o wykup pozostałej części nieruchomości (czyli tzw. „resztówki”), jeżeli po podziale nieruchomości i zajęciu jej części pod inwestycję pozostała część nie będzie się nadawała do dalszego wykorzystania na dotychczasowe cele (zgodnie z art. 23, ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej). Podobną zasadę dot. wypłaty odszkodowania za nasadzenia i naniesienia budowlane, które pozostały na nielikwidowanym fragmencie zastosowano w odniesieniu do ogródków działkowych, które podlegały likwidacji.

W ramach Kontraktu 3D.2/2 **zostało złożonych 5 wniosków o wykup „resztówek” obejmujących 7 nieruchomości.** Trzy wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie, dwa wnioski rozpatrzono odmownie, bowiem nieruchomości nie spełniały warunków wskazanych w art. 23 ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej (działka, o wykup której wystąpili PAP to działki o dużym areale, posiadające dostęp do drogi publicznej i nadające się do dalszego zagospodarowania w sposób, który były zagospodarowane przed rozpoczęciem realizacji Kontraktu, więc nie znaleziono podstaw do ich wykupu). PAP zostali poinformowani o możliwościach prawnych dalszego działania w tym zakresie, nie skorzystali jednak z tego uprawnienia.

Podpisano 3 akty notarialne, którymi wykupiono 4 „resztówki”: 2 osób fizycznych oraz 2 Gminy Miasta Tarnów.

Ocenę złożonych wniosków przeprowadzono w oparciu o specjalną procedurę, która została opisana w rozdziale 8.2.4 PPNiP.

Tabela 4. Podsumowanie informacji o złożonych wnioskach, ich rozpatrzeniu oraz wykupie „resztówek”.

Lp.	Nr działki przed podziałem	Nr działki wywłaszczany pod inwestycję	Nr działki wnioskowany o wykup	Obręb	Rekomendacja	Osoba wnioskująca o wykup	Kwota	Protokół uzgodnienia	Wykup – podpisanie aktu notarialnego
1	12/5	12/8	12/7	203 Tarnów	NIE	Osoba fizyczna	-	-	-
2	78/3	78/14	78/15	192 Tarnów	TAK	Użytkownik Wieczysty - Gmina Miasta Tarnów	53 701,00 zł	Protokół 26.03.2024 r.	Podpisanie 29.01.2025 Rep A nr 628/2025
	78/4	78/17	78/16		NIE		-	-	-
			78/18		TAK		5 979,03 zł	Protokół 26.03.2024 r.	Podpisanie 29.01.2025 Rep A nr 628/2025
3	1/6	1/18	1/19	290 Tarnów	TAK	Osoba fizyczna	762,00 zł	Protokół 11.07.2023 r.	Podpisanie 12.08.2024 Rep A nr 8295/2024
4	1/20	1/38	1/39	324 Tarnów	TAK	Osoba fizyczna	6 993,00 zł	Protokół 13.07.2023 r.	Podpisanie 15.03.2024 Rep A nr 3816/2024
5	1/14	1/36	1/37	324 Tarnów	NIE	Osoba fizyczna	-	-	-

Działania wymagane w PPNiP dot. wykupu „resztówek” zostały zrealizowane. Nie było żadnych odchyleń we wdrażaniu PPNiP.

4. FUNKCJONOWANIE MECHANIZMU ZGŁASZANIA SKARG I WNIOSKÓW (GRM)

W PPNiP przyjęto zasadę, iż JRP podejmie wszelkie środki w celu polubownego załatwienia skarg dotyczących Kontraktu (w tym zgłoszonych w trakcie realizacji robót). Mechanizm zarządzania skargami został zróżnicowany w celu jego zintegrowania z procedurami administracyjnymi obowiązującymi na różnych stadiach przygotowania Kontraktu.

4.1 OGÓLNY MECHANIZM ZARZĄDZANIA SKARGAMI I WNIOSKAMI

Mechanizm zgłaszania skarg i wniosków dotyczących wszystkich spraw związanych z realizacją Kontraktu 3D.2/2 został wdrożony na początku całego procesu i obowiązywał przez cały czas realizacji, funkcjonowania oraz zamknięcia przedmiotowego Kontraktu.

Każdy zainteresowany był uprawniony do złożenia skargi lub wniosku w jednym z trzech miejsc:

1. Bezpośrednio w głównym biurze Projektu, które pełniło funkcję punktu konsultacyjnego:
AECOM Polska Sp. z o.o., Biuro Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły Al.
Pokoju 1, Budynek K1, Kraków 31-548,
Pani Marta Rak, tel. +48 601 824 298 (Starszy Ekspert wspierający ds. nieruchomości i pomocy technicznej dla Klienta, AECOM Polska Sp. z o.o.),
Pan Tomasz Jankowski, tel. +48 505 028 137 (Specjalista ds. nieruchomości, AECOM Polska Sp. z o.o.).
2. Bezpośrednio w siedzibie Zamawiającego:
PGW WP RZGW w Krakowie
ul. Marsz. Józefa Piłsudskiego 22
31-109 Kraków
+48 12 62-84-209 (Pani Aleksandra Macek PGW WP RZGW w Krakowie Starszy specjalista, Pan Rafał Sionko PGW WP RZGW w Krakowie Specjalista).
3. Bezpośrednio w biurze na terenie budowy (adres tego biura został wskazany na stronie internetowej Inwestora przed rozpoczęciem prac).

Dodatkowo skargi i wnioski mogły być wnoszone:

- Za pośrednictwem poczty na adresy, jak wyżej, lub

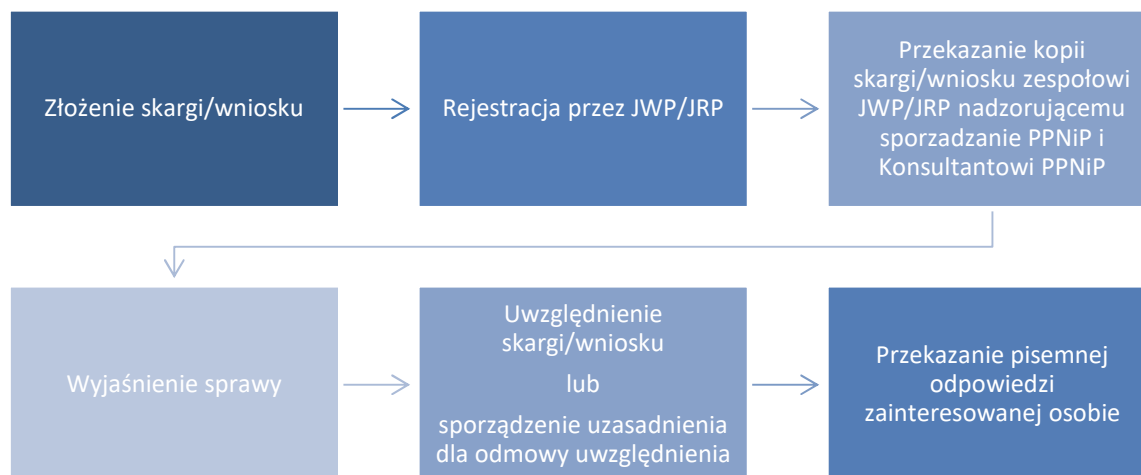
- Poprzez internet:

strona internetowa <http://www.wody.gov.pl>;

e-mail: jrp.krakow@wody.gov.pl

Schemat ogólnego mechanizmu zarządzania skargami i wnioskami został przedstawiony poniżej:

Ryc. 2 Schemat ogólnego mechanizmu zarządzania skargami i wnioskami

Mechanizm zgłaszania skarg i wniosków został szczegółowo opisany w PPNiP i jego założenia zostały zrealizowane. Nie było żadnych odchyśleń lub luk we wdrażaniu GRM przez cały okres przygotowania i realizacji Kontraktu 3D.2/2.

4.2 ZESTAWIENIE SKARG I WNIOSKÓW

Zgłoszone skargi i sposób ich rozpatrzenia zostały opisane w poniższej tabeli.

Wykaz skarg

Lp.	Data skargi	Podmiot składający skargę	Przedmiot/istota skargi	Sposób rozwiązania
1	26.10.2021 r.	PAP1	26.10.2021 r. do Konsultanta wpłynęła pisemna skarga właściciela nieruchomości w zakresie uszkodzenia naniesień na prywatnej działce w wyniku działań Wykonawcy.	Konsultant niezwłocznie wystąpił do Wykonawcy celem wyjaśnienia sprawy i przedstawienia planowanych działań. Wykonawca zgodnie z poleceniem Konsultanta załatwił sprawę przedmiotowej skargi polubownie. 22.11.2021 r. Konsultant otrzymał od Wykonawcy oświadczenie podpisane przez PAP o naprawie wszelkich wyrządzonych szkód przez Wykonawcę oraz o wyczerpaniu wszelkich roszczeń w przedmiotowej sprawie.

Lp.	Data skargi	Podmiot składający skargę	Przedmiot/istota skargi	Sposób rozwiązania
				30.11.2021 r. Konsultant skierował pismo do PAP podsumowujące podjęte działania i informujące o pozytywnym zakończeniu sprawy.
2	15.12.2021 r.	PGW WP do Ministra	Odwołanie od decyzji Wojewody Małopolskiego z 30.11.2021 r. znak: WS-II.7570.2.110.2021.TG ustalającej wysokość odszkodowania. Decyzji zarzucono błędne ustalenie kręgu spadkobierców uprawnionych do wypłaty odszkodowania.	15.12.2021 r. złożone zostało odwołanie PGW WP w sprawie decyzji orzekającej o wysokości odszkodowania za nieruchomość. Pismem z dnia 19.09.2022 r. znak DLI-IV.7618.18.2021.MO Minister wydał decyzję, w której uchylił w całości decyzję Wojewody Małopolskiego i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Wojewoda po raz drugi przeprowadził postępowanie przy udziale wszystkich spadkobierców i wydał ponowną decyzję 24.02.2023 r. Decyzja jest ostateczna. Odszkodowanie zostało wypłacone w całości wszystkim uprawnionym spadkobiercom.
3	07.10.2022 r.	PAP2	07.10.2022 r. w trakcie Rady Budowy Wykonawca poinformował, że 23.08.2022 r. otrzymał pismo od mieszkańca Tarnowa, przy ul. Gliniańskiej XY żądającego reakcji w związku z uszkodzeniem ogrodzenia jego posesji i zabrudzeniem elewacji budynku w wyniku transportu kruszywa po ruchomych płytach betonowych w trakcie realizacji rozbudowy wałów na rzece Białej. Skarżący zwracał się również w maju 2022 r. do Zarządu Dróg Miejskich w Tarnowie (ZDMK) o ograniczenie	Wykonawca przedstawił uzgodnienie z ZDMK - transport pojazdów budowlanych po ulicy Gliniańskiej nie został ograniczony pod kątem tonażu ani prędkości. ZDMK nie podjęło żadnych kroków w związku ze skargą. 17.10.2022 r. Wykonawca zgłosił do ubezpieczyciela (ERGO HESTIA) szkodę z polisty OC. 31.10.22 r. Ubezpieczyciel oddalił roszczenie i odmówił wypłaty odszkodowania uzasadniając, że Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności za zgłoszone przez właściciela szkody. PAP nie wniósł reklamacji na decyzję ubezpieczyciela. 17.02.2023 r. z PAP skontaktował się z JRP powtarzając swoje zarzuty i przesłał skan artykułu z tygodnika lokalnego TEMI (wydanie z 14.12.2022 r.). 28.02.2023 r. odbyło się spotkanie KWT ze PAP. PAP wskazał, że oczekuje pieniężnego odszkodowania za zniszczenia. KWT ustalił w trakcie oględzin nieruchomości, że: - ogrodzenie jest popękane, mało prawdopodobne jest, że jest to efekt wzmożonego ruchu - ogrodzenie ma

Lp.	Data skargi	Podmiot składający skargę	Przedmiot/istota skargi	Sposób rozwiązania
			prędkości na odcinku przy jego posesji do 10km/h - pismo zostało również przesłane do wiadomości Wykonawcy.	ok. 10 lat, jego stan techniczny może wynikać z wadliwego wykonania; - elewacja nosi ślady zabrudzenia naturalnego, wynikającego z upływu czasu od jej pomalowania; w opinii Konsultanta możliwe jest jej umycie; - obok znajduje się posesja z murowanym ogrodzeniem pomalowanym na biało, które nie jest ani zabrudzone, ani popękane. 24.03.2023 r. do PAP wysłano pisemną informację o podjętych działaniach i zobowiązaniu Wykonawcy do zastosowania działań wynikających z PZŚ oraz ograniczenia prędkości. PAP skontaktował się z KWT i poprosił o spotkanie, które odbyło się 25.04.2023 w miejscu zamieszkania PAP - biegły obejrzał zgłoszone uszkodzenia i sporządził dokumentację fotograficzną. Dodatkowo wykonano pomiary geodezyjne powierzchni zabrudzonych. W lipcu 2023 Konsultant kontaktował się dwukrotnie z PAP przedstawiając propozycję działań naprawczych. 22.08.2023 r. PAP przesłał własny kosztorys. Wykonawca na podstawie obu kosztorysów (Konsultanta i PAP) przeprowadził negocjacje i uzgodnił wysokość odszkodowania. Odszkodowanie zostało PAP wypłacone.
4	30.01.2023 r.	Polski Związek Działkowców do Ministra	Odwołanie od decyzji Wojewody Małopolskiego znak: WS-II.7570.2.119.2021.SA z dnia 11.01.2023 r. ustalającej wysokość odszkodowania	07.02.2023 r. Wojewoda Małopolski przekazał do Ministra odwołanie PZD ws. decyzji o wysokości odszkodowania za wygaśnięcie ograniczonego prawa rzeczowego dot. nieruchomości oznaczonej nr 44/18 oraz 44/19 obr. 192 Miasto Tarnów. Dnia 8 kwietnia 2024 r. Minister uchylił w całości decyzję Wojewody Małopolskiego z dnia 11 stycznia 2023 r., znak: WSII.7570.2.119.2021.SA i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji. Wojewoda wydał kolejną decyzję o ustaleniu wysokości odszkodowania

Lp.	Data skargi	Podmiot składający skargę	Przedmiot/istota skargi	Sposób rozwiązania
				06.09.2024 r. Decyzja stała się ostateczna 27.09.2024 r. Odszkodowanie wypłacono PZD.

Wykaz wniosków

Lp.	Data wniosku	Podmiot składający wniosek	Przedmiot/istota wniosku	Sposób rozwiązania
1	26.05.2023 r.	PAP3	<p>Uwagi PAP3 dotyczące modernizacji wału p/pow. na odcinku między ul. Kąpielową a ul. Gliniańską w Tarnowie, obręb 314, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obawa, że podniesienie budowanej drogi wzdłuż nieruchomości PAP na znaczną wysokość powyżej gruntu będzie powodowało zalewanie działek PAP przy większych deszczach; - obawa o brak przejezdności drogi tłuczniowej, - wniosek o podcięcie skarpy podpierającej rampę wjazdową, - wniosek o usunięcie ogrodzenia na działce Gminy Miasta Tarnów, co znacząco poszerzy drogę tłuczniową, - wniosek o przesunięcie rampy wjazdowej na wał. 	<p>W zakresie rampy zjazdowej i ogrodzenia, zgłaszane przez PAP uwagi dotyczące braku przejezdności drogi tłuczniowej, podjęcia skarpy podpierającej rampę zjazdową, możliwości usunięcia ogrodzenia i przełożenia rampy do innej lokalizacji zostały uwzględnione w zamiennym rozwiązaniu projektowym. Rampa zjazdowa została obrócona w sposób umożliwiający prawidłowe poprowadzenie skarp, zachowanie drogi tłuczniowej o istniejącej historycznie szerokości, a tym samym ułatwienie przejazdu. Gmina Miasta Tarnów nie zgodziła się na rozbiórkę ogrodzenia na jej działce (działka poza zakresem inwestycji) jednak obrócenie rampy zagwarantowało jak wskazano powyżej historycznie istniejącą szerokość drogi, a jednocześnie zlikwidowało ewentualne obawy o zalewanie działki wodami opadowymi, co usatysfakcjonowało PAP.</p>
2	14.02.2023 r.	PAP4	Wniosek PAP4 o pozostawienie ogrodzenia i nasadzonych drzew na wywłaszczonej części nieruchomości należącej przed wywłaszczeniem do Gminy Miasta Tarnów (PAP4 był	Po analizach technicznych przygotowano zamiennie rozwiązanie projektowe - zrealizowanie zjazdu wałowego bez zajmowania części przedmiotowej

Lp.	Data wniosku	Podmiot składający wniosek	Przedmiot/istota wniosku	Sposób rozwiązania
			bezumownym użytkownikiem część nieruchomości gminnej).	nieruchomości (przesunięto zjazd o 40-60 cm). Wskazano PAP4 ścieżkę prawną, dzięki której może uzyskać prawo do tej części nieruchomości. Aktywa PAP nie zostały objęte oddziaływaniem przez prowadzone roboty.

4.3 WNIOSKI – PODSUMOWANIE EFEKTYWNOŚCI DZIAŁANIA GRM

Wskazać należy, iż zaplanowany mechanizm zgłaszania skarg i wniosków został wdrożony i funkcjonował w całym okresie realizacji Kontraktu. Działania wymagane w PPNiP zostały zrealizowane.

5. MONITORING IMPLEMENTACJI PPNiP

5.1 OPIS METODYKI

Opis monitoringu i oceny implementacji PPNiP został zawarty z rozdziale 13 PPNiP. Zgodnie z przyjętymi założeniami monitoring był prowadzony przez cały okres realizacji Kontraktu 3D.2/2, a metodyka była oparta o ustandaryzowane w zakresie pozyskania nieruchomości podejście do rozwiązywania pojawiających się problemów. Na potrzeby monitoringu realizacji PPNiP wykorzystywane były narzędzia stosowane przy monitoringu realizacji Kontraktu tj.:

- mapa drogowa aktualizowana w cyklu miesięcznym;
- Raporty miesięczne i kwartalne Wykonawców robót i Inżyniera – Konsultanta;
- harmonogramy i plan działań Konsultanta;
- Raporty specjalne i ad hoc;
- Rady projektu;
- Procedury, rejestry i bieżące raportowanie w zakresie pozyskania nieruchomości i wypłat odszkodowań.

Zasadniczą rolę dla monitoringu realizacji PPNiP odgrywało rejestrowanie zdarzeń i faktów przez Konsultanta i JWP, w szczególności poprzez rejestr korespondencji, rejestr postępu pozyskiwania tytułów do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz rejestr postępu wypłaty odszkodowań. Dane zawarte w tych rejestrach były uwzględniane przy przygotowaniu zestawienia danych nt. ilości nabytych nieruchomości oraz wysokości i rodzaju wypłaconych odszkodowań.

Wszelkie zmiany podlegały ewidencjonowaniu w rejestrach. Na podstawie w/w rejestrów były monitorowane następujące parametry:

- a) liczba nieruchomości do wywłaszczenia i wywłaszczonych,
- b) liczba osób wymagających przesiedlenia i przesiedlonych (w przypadku Kontraktu na roboty 3D.2/2 nie było takich przypadków),
- c) liczba nieruchomości pod zajęcia czasowe (planowana i osiągnięta),
- d) kwota wszystkich wydatków na proces wdrażania PPNiP (planowane i osiągnięte),
- e) wypłacone odszkodowania za utratę tytułu prawnego do nieruchomości,
- f) wypłacone odszkodowania za utratę źródeł dochodu,
- g) pozyskane i przyznane nieruchomości zamienne,
- h) stopień i status realizacji działań osłonowych,
- i) liczba skarg,

j) liczba rozpatrzonych skarg.

Tak ukształtowany system monitoringu realizacji PPNiP pozwalał na szybkie reagowanie w razie problemów oraz na sprawne raportowanie w ramach istniejących systemów zarządzania Kontraktem do instytucji finansujących oraz dostarczenie bieżącej informacji na temat problemów, zdarzeń losowych, nieprawidłowości.

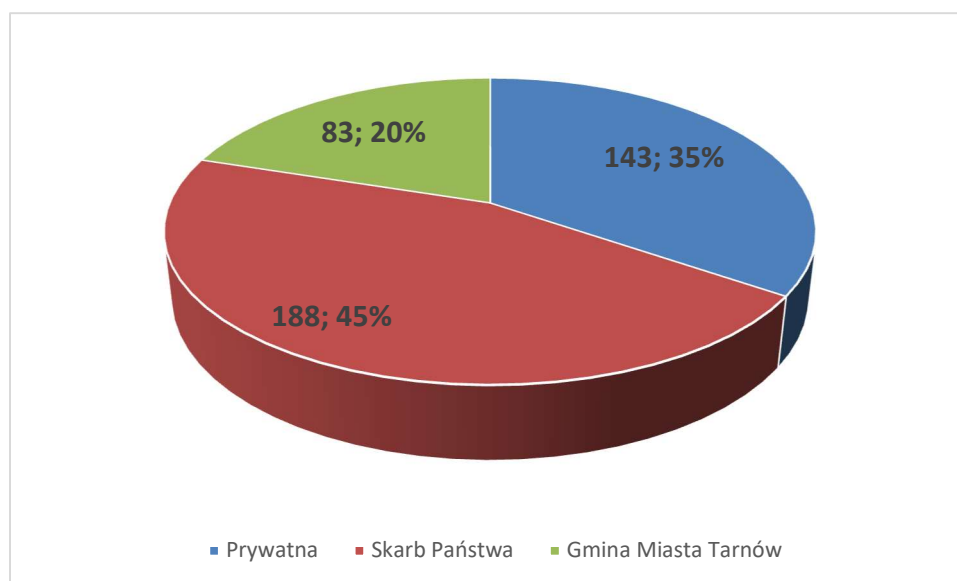
Zbierane na bieżąco, w trakcie realizacji dane były również podstawą do opracowania Raportu Końcowego wdrażania PPNiP.

5.2 WPŁYW PROJEKTU NA PAP I SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ

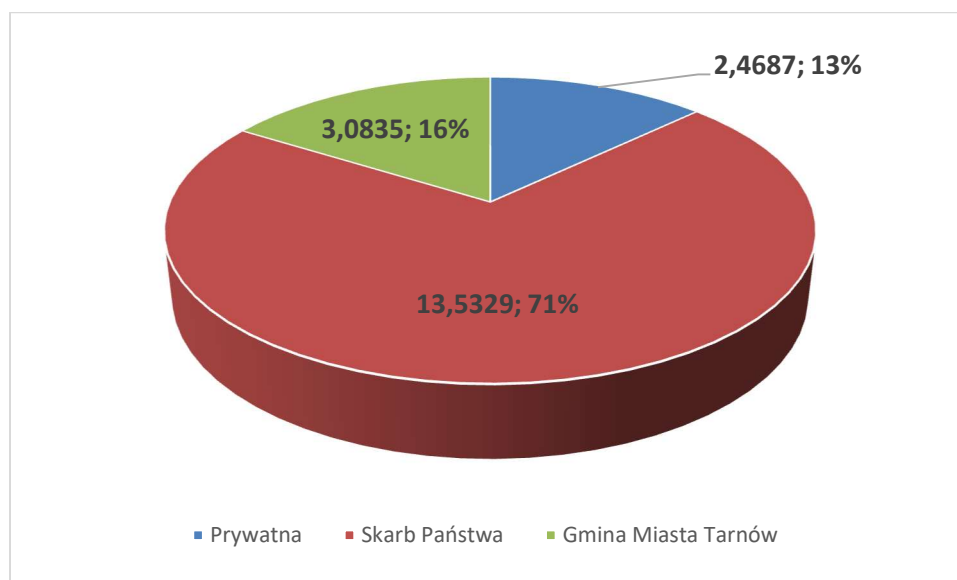
Kontrakt na roboty 3D.2/2 obejmował rozbudowę **istniejących już wałów** rzeki Biała na długości ok. 12,5 km polegającą na podwyższeniu i poszerzeniu korpusu obwałowań oraz budowę krótkich odcinków nowych wałów na długości ok. 80 m (lewy wał) i ok. 470 m (prawy wał), przy czym dobudowane odcinki były zlokalizowane poza obszarem zurbanizowanym czy też intensywnej gospodarki rolnej na terenach zielonych – zieleń urządzona oraz długi odcinek przebudowanego wału graniczył z terenami produkcyjno-usługowymi i obiektami gospodarki odpadowej.

Odcinkowo, w bezpośrednim sąsiedztwie terenu inwestycji znajdowały się nieruchomości gruntowe zabudowane i obszar ogródków działkowych, które w największym stopniu doświadczyły uciążliwości prac budowlanych, hałasu i innych czynników z tym związanych, jednakże dzięki zastosowaniu działań łagodzących i minimalizujących (opisanych w PZŚ) negatywne oddziaływania, realizacja Inwestycji nie powodowała zakłóceń w codziennym funkcjonowaniu tych gospodarstw domowych.

Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji z dniem uzyskania waloru ostateczności wywołała skutki, w zakresie wywłaszczenia 414 nieruchomości o łącznej powierzchni 19,0851 ha. Były to w większości nieruchomości, które znajdowały się w zasobie Skarbu Państwa i Gminy Miasta Tarnów (271 działek, 65% wszystkich zajętych na stałe nieruchomości). Również analizując dane pod kątem zajętego obszaru wskazać należy, że najwięcej terenu zostało pozyskane od jednostek publicznych Skarbu Państwa i Gminy – 16,6164 ha, 87%, co zobrazowano na poniższych rycinach.

Ryc. 3 Struktura własności działek objętych inwestycją (zajęcia stałe) – liczba działek

Ryc. 4 Struktura własności działek objętych inwestycją (zajęcia stałe) – powierzchnie działek, ha.

Dodatkowo na mocy przywołanej powyżej decyzji konieczna była również likwidacja niewielkiego fragmentu ogródków działkowych (12 niewielkich fragmentów ogródków działkowych, na których PAP nadal mogą gospodarować i części terenu wspólnego ROD).

Odszkodowania za wywłaszczone nieruchomości, zlikwidowane ogródki działkowe, części wspólne ROD JASKÓŁKA oraz prawo własności i użytkowania gruntu zostały wypłacone przez Inwestora tj. PGW WP RZGW w Krakowie przed rozpoczęciem robót.

Oddziaływanie Kontraktu na osoby fizyczne było nieznaczące, w ramach tej inwestycji nie doszło do żadnych przesiedleń fizycznych czy też ekonomicznych.

Za każdy zlikwidowany element składowy gruntu również wypłacone zostały odszkodowania w wartości odtworzeniowej. W przypadku zlikwidowanego ogrodzenia ROD po zrealizowaniu

inwestycji ogrodzenie ROD zostało wybudowane przez Wykonawcę robót wzdłuż nowej granicy ogrodów.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w PPNiP rozbiórce podlegał budynek mieszkalny należący do Gminy Tarnów zlokalizowany na koronie wału. Wyprowadzając jednak mieszkańcy otrzymali od Gminy nowe lokum i ich wyprowadzka odbyła się jeszcze przed rozpoczęciem inwestycji (Gmina była podmiotem publicznym, który pomógł PAP w przeprowadzce). W chwili rozpoczęcia inwestycji budynek ten był już od dłuższego czasu niezamieszany, najemcy tego budynku wyprowadzili się w 2014 roku tj. 6 lat przed rozpoczęciem realizacji Kontraktu na roboty 3D.2/2. Wykonawca otrzymał polecenie jak najszybszej rozbiórki tego obiektu co zapobiegło ewentualnemu nielegalnemu wprowadzeniu się squattersów.

Fot. 1 Wał prawy 3+145 – 4+534 - budynek mieszkalny należący do Gminy Tarnów zlokalizowany na koronie wału (niezamieszany pustostan), który został rozebrany w ramach Kontraktu 3D.2/2 (działka 1/341 obr. 200 Tarnów).

Rozbiórce podlegał również mały murowany budynek na odcinku wału prawego na granicy działek 371/1 oraz 389/4. Budynek ten zgodnie z informacjami od PAP pełnił historycznie rolę toalety, a następnie został zaadoptowany na składzik, za obiekt ten zostało wypłacone odszkodowanie.

Fot. 2 Wał prawy 2+956 – 3+120 - teren zawala, mały, murowany budynek, który został rozebrany.

Podkreślić należy, że nadrzędnym celem zrealizowanego Kontraktu 3D.2/2 jest ochrona mieszkańców miasta Tarnów, miejscowości Biała, gmina Tarnów oraz na niewielkim, kilkumetrowym odcinku (ok. 8 m) miejscowości Komorów, gmina Wierzchosławice, w powiecie tarnowskim przed skutkami powodzi. Bezpośrednio ochroną objętych zostało 1 200 osób wraz z ich dobytkiem. Dzięki realizacji tej inwestycji zabezpieczony przed powodzią został obszar ok. 185 ha, na którym znajdują się budynki mieszkalne i gospodarcze, przemysłowe (instalacja zagospodarowania odpadów), jak również inne obiekty infrastrukturalne kubaturowe i liniowe.

Realizacja Kontraktu 3D.2/2 wraz z budową nowego wału w ramach Kontraktu 3D.2/1 stanowiła jeden z etapów prac ograniczających poważne zagrożenie powodziowe w zlewni rz. Białej (szczególnie w świetle ostatnich zdarzeń, jakim są tragiczne w skutkach „nagłe powodzie” związane ze zmianami klimatycznymi, które miały miejsce w 2024 roku w zachodnio-południowej Polsce). Szacuje się, że realizacja inwestycji z zakresu ochrony przed powodzią na rz. Białej pozwoli na uniknięcie szkód powodziowych o wartości ok. 60 mln zł (wg cen na rok 2010), przy założeniu zasięgu powodzi podobnego do tego, który miał miejsce w 2010 roku.

Wskazać również należy pozytywne oddziaływania społeczne, czyli zyski dla lokalnej społeczności, które wiążą się wprost z celami inwestycji. Do zysków długoterminowych należą:

- ograniczenie/wyeliminowanie zagrożenia powodzią czy też podtopieniami;
- ochrona terenu oraz mienia prywatnego i publicznego, w tym nieruchomości zabudowanych;
- komfort psychiczny lokalnej społeczności w trakcie długotrwałych nawalnych opadów lub w okresie wiosennych roztopów (traumatyczne zdarzenia z szybkich powodzi w 2024 r. są ogromnym obciążeniem psychicznym dla ogółu społeczności w Polsce);

- wskutek uporządkowania krajobraz zyskał nowe walory – pojawiły się nowe tereny rekreacyjne (możliwość spaceru po wałach lub w międzywalu);
- ochrona miejsc pracy w usługach, jak i w zakładach produkcyjnych, które zostały zabezpieczone przed powodzią;
- zabezpieczenie terenu przed zanieczyszczeniem i skażeniem epidemiologicznym (zabezpieczenie obiektu zagospodarowania odpadów);
- wzrost atrakcyjności terenu chronionego przed powodzią dla nowych zamierzeń gospodarczych/inwestycyjnych na tym obszarze.

Powyższe wnioski zostały również potwierdzone przez lokalnych liderów (tj. przedstawicieli Gminy Tarnów, którzy czynnie uczestniczyli w realizacji Kontraktów 3D.2/1 i 3D.2/2 na ich terenie, jak i w badaniach ankietowych po zakończeniu realizacji Kontraktu).

5.3 STUDIUM PRZYPADKU – SPECYFICZNE DOŚWIADCZENIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ KONTRAKTU

W przypadku Kontraktu na roboty 3D.2/2 nie było szczególnych zdarzeń lub przypadków osób objętych oddziaływaniem Projektu, które spowodowałyby uruchomienie specjalnych procedur i działań minimalizujących i kompensujących oddziaływania. Wdrożono wszystkie działania opisane w PPNiP, co pozwoliło na wypłatę odszkodowań wszystkim uprawnionym osobom, a w 21 przypadkach odszkodowanie wpłacono do depozytu sądowego.

5.4 OCENA PODJĘTYCH DZIAŁAŃ ORAZ OSIĄGNIĘCIA CELU OKREŚLONEGO W PPNiP – REKOMENDACJE

Wdrożenie założeń Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń nastąpiło zgodnie z zaplanowanymi działaniami i przyjętymi dla Kontraktu procedurami. Zrealizowany został kluczowy cel PPNiP, nieruchomości niezbędne do realizacji Kontraktu nabyte zostały zgodnie z polskim prawodawstwem i polityką Banku Światowego OP 4.12 w sposób, który zminimalizował negatywne oddziaływania na osoby dotknięte realizacją projektu i **nie spowodował fizycznego czy też ekonomicznego przesiedlenia gospodarstw domowych**.

W trakcie realizacji Robót nie wystąpiły znaczące oddziaływania na PAP. Dzięki wdrożeniu działań wskazanych z PPNiP poprawiły się warunki życia PAP i zapewnione zostało długotrwałe zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska na tym obszarze. Na terenie realizacji Kontraktu 3D.2/2 nie zidentyfikowano grup wrażliwych, a samo oddziaływanie Kontraktu nie wpłynęło negatywnie na przedsiębiorców czy prowadzenie działalności rolniczej. Oddziaływania w zakresie m.in. utraty źródeł dochodów, miejsc pracy, dostępności do infrastruktury, utraty możliwości prowadzenia działalności rolniczej, utraty możliwości korzystania z walorów przyrodniczych/dostępu do parków, rezerwatów, dostępu do instytucji edukacyjnych, placówek kultury itp. nie wystąpiły.

Rekomenduje się przyjęcie dla kolejnych Kontraktów realizowanych w przyszłości i nie finansowanych przez Bank Światowy zasady jak najwcześniejszej wypłaty odszkodowań, z dużym wyprzedzeniem w stosunku do fizycznego zajęcia nieruchomości i rozpoczęcia robót. Rekomenduje się również ścisłą i bliską współpracę z osobami objętymi oddziaływaniem Projektu.

Informacje o planowanej Inwestycji powinny być ujawniane jak najwcześniej potencjalnym osobom, które będą objęte jej oddziaływaniami (pozwala to na etapie prac projektowych na wprowadzenie ewentualnych drobnych zmian, które pozwolą na zmniejszenie oddziaływań). Jak najwcześniej należy również zaangażować do współpracy władze lokalne, które znają uwarunkowania lokalne i mogą pomóc w identyfikacji właścicieli gruntów oraz poszukiwaniu osób, które są potencjalnymi właścicielami po osobach zmarłych lub zaginionych, co może pozwolić na zmniejszenie liczby przypadków, w których odszkodowanie jest kierowane do depozytu.

Rekomendowane jest również wypracowanie bardziej odpowiedniego zakresu informacji bazowych dotyczących źródeł utrzymania zbieranych przed rozpoczęciem realizacji Inwestycji i po jej zakończeniu, co pozwoli precyzyjniej oceniać wpływ realizacji Projektu na PAP. Pamiętać przy tym należy o skali oddziaływań, tak aby nie urazić osób zbyt osobistymi pytaniami (a za takie w Polsce uważane jest pytanie o miesięczny dochód).

6. WNIOSKI I PODSUMOWANIE

Głównym, wymiernym efektem realizacji Kontraktu na roboty 3D.2/2 *Rozbudowa lewego i prawego wału rzeki Biała gm. Tarnów m. Tarnów* jest zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej obszarom o powierzchni 185 ha zamieszkałym bezpośrednio przez ok. 1 200 osób, na którym są zlokalizowane budynki mieszkalne i gospodarcze, handlowo - usługowe, obszar rekreacji i wypoczynku dla wielu PAP (ROD JASKÓŁKA), przemysłowe (instalacja zagospodarowania odpadów), jak również inne obiekty infrastrukturalne kubaturowe i liniowe. Wyeliminowało to konieczność ponoszenia dużych nakładów finansowych na usuwanie szkód powodziowych. Mając na uwadze zachodzące obecnie zmiany klimatyczne, należy spodziewać się, że częstotliwość i intensywność zjawisk powodziowych będzie narastać. Jednorazowa inwestycja w realizację przedmiotowego przedsięwzięcia pozwoliła więc uniknąć konieczności zabezpieczania w najbliższych latach nakładów finansowych na usuwanie strat.

Oprócz aspektu ekonomicznego równie ważny jest niemierzalny aspekt społeczny realizacji przedmiotowej inwestycji polegający na zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa lokalnej społeczności mieszkającej na obszarze, który był objęty przedmiotową inwestycją, a także oczekiwań społeczno - gospodarczych miejscowej ludności. W wyniku powodzi/podtopienia każdorazowo ulegają drastycznemu pogorszeniu warunki higieniczno – sanitarne na zalanym obszarze. Działki położone na terenach narażonych na zalanie są mniej atrakcyjne, co decyduje o ich niskiej wartości na rynku nieruchomości. Sytuacja taka stanowi również poważną barierę i niedogodne warunki dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i potencjalnych inwestorów, co przekłada się bezpośrednio na ograniczenie rozwoju działalności gospodarczej. Wszystkie te obawy społeczne i bariery rozwoju po realizacji Kontraktu na roboty 3D.2/2 zostały wyeliminowane. Wskazać również należy pozytywne oddziaływania społeczne, czyli zyski dla lokalnej społeczności, które wiążą się wprost z celami inwestycji. Do zysków długoterminowych należą zabezpieczenie przed powodzią i łączące się z tym perspektywy rozwoju tego terenu oraz pozyskanie nowych terenów rekreacyjnych, co opisano szczegółowo w rozdziale 5.2.

W zakresie bezpośredniego oddziaływania Projektu wskazać należy, iż:

- Zajęciu stałemu podlegało 414 nieruchomości należących osób fizycznych (143 działki), Gminy Miasta Tarnów (83 działki) i Skarbu Państwa (188 działki), na 1 z nieruchomości gminnych zlokalizowane były Rodzinne Ogrody Działkowe (częściowej likwidacji podlegało 12 ogródków działkowych). Zgodnie z założeniami PPNiP nie zajęto nieruchomości, nie rozpoczęto na nich prac do momentu, gdy nie zakończyły się wszystkie działania związane z wypłatą odszkodowań.

Kontrakt na roboty 3D.2/2 nie spowodował żadnych przesiedleń fizycznych ani ekonomicznych. Na terenie realizacji Kontraktu nie zidentyfikowano grup wrażliwych, a samo oddziaływanie Kontraktu nie wpłynęło negatywnie na przedsiębiorców czy prowadzenie działalności rolniczej. Oddziaływania w zakresie m.in. utraty źródeł dochodów, miejsc pracy, dostępności do infrastruktury, utraty możliwości prowadzenia działalności rolniczej, utraty możliwości korzystania z walorów przyrodniczych/dostępu do parków, rezerwatów, dostępu do instytucji edukacyjnych, placówek kultury itp. **nie wystąpiły.**

Reasumując informacje przedstawione powyżej w Raporcie Końcowym z wdrażania PPNiP dla Kontraktu 3D.2/2:

- W związku z zajęciem stałym nieruchomości odszkodowania zostały wypłacone w formie pieniężnej, a wysokość odszkodowania była równoważna ich wartości odtworzeniowej zgodnie z polityką operacyjną Banku Światowego OP 4.12.
- Odszkodowania zostały wypłacone przed rozpoczęciem robót z wyjątkiem przypadków nieobecnych właścicieli, dla których odszkodowanie zostało ulokowane w depozycie sądowym co pozwoliło na zajęcie gruntu.
- Odszkodowania wypłacono wszystkim właścicielom gruntów, którzy wykazali się prawem do nieruchomości przejętych na rzecz Skarbu Państwa, jak również użytkownikom (PZD, użytkownicy ogródków działkowych) za należące do nich nasadzenia i naniesienia budowlane;
- W przypadku braku uprawnionych osób (właściciel zmarł, a spadkobiercy nie przeprowadzili jeszcze postępowania spadkowego, nie odnaleziono właścicieli) odszkodowanie zostało wpłacone do depozytu sądowego. Sytuacja ta dotyczy 21 przypadków. Strategię JRP dot. pomocy uprawnionym w wypłacie odszkodowań z depozytu sądowego opisano w rozdziale 3.5.3.

Szczegółowe informacje dotyczące wypłat odszkodowań zamieszczono w rozdziale 3.5 oraz w **Załączniku 4** do niniejszego raportu.

- Do Inwestora wpłynęło 5 wniosków o wykup „resztówek” obejmujących 7 nieruchomości. Specjalnie powołana w tym celu Komisja przeanalizowała sytuację dotyczącą każdej nieruchomości i do wykupu zakwalifikowała 4 nieruchomości. W przypadku 3 działek wnioski rozpatrzono odmownie, bowiem nieruchomości nie spełniały warunków wskazanych w art. 23 ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej (szczegóły opisano w rozdziale 3.5.8). Podpisano 2 akty notarialne, którymi wykupiono 2 „resztówki” osób fizycznych. W przypadku 2 działek Gminy Miasta Tarnów podpisanie aktu notarialnego zostało zaplanowane na początek 2025 roku, zgromadzono komplet dokumentów i ustalono cenę wykupu, a samo podpisanie aktu notarialnego jest już formalnością.
- W całym okresie realizacji Kontraktu na roboty 3D.2/2 funkcjonowały 3 punkty informacyjne, w których można było składać skargi i wnioski dotyczące realizacji Kontraktu. W trakcie realizacji Kontraktu wpłynęły 4 skargi i 2 wnioski. Wszystkie skargi rozstrzygnięto i wypłacono odszkodowania. W przypadku 2 złożonych wniosków wprowadzono drobne zmiany projektowe, które usatysfakcjonowały PAP i pozwoliły na uniknięcie eskalacji konfliktu.

Szczegółowe informacje opisano w rozdziale 4.

- W trakcie przygotowania Kontraktu do realizacji (uzyskiwania poszczególnych decyzji), jak również po sporządzeniu Projektu PPNiP przeprowadzone zostały konsultacje społeczne – proces ten przeprowadzony został zgodnie ze standardami Banku Światowego, jak również polskiego ustawodawstwa.

Szczegółowe informacje dotyczące konsultacji społecznych opisano w rozdziale 3.2.

W trakcie realizacji robót przestrzegane były zasady wynikające z polskiego prawodawstwa, polityki Banku Światowego OP 4.12, LARFP i PPNiP. Dotyczyło to, tak nabywania nieruchomości niezbędnych do realizacji Kontraktu, jak i sposobu prowadzenia robót, który minimalizował negatywne oddziaływania na osoby dotknięte realizacją projektu. Zasadą przewodnią działań było uzyskanie efektu poprawy lub co najmniej przywrócenia warunków życia PAP i zapewnienie długotrwałego zrównoważonego korzystania z zasobów środowiska na tym obszarze.

Cel ten udało się osiągnąć w przypadku Kontraktu na roboty 3D.2/2.

Po realizacji Kontraktu na roboty 3D.2/2 został przywrócony lub polepszony standard życia PAP, bowiem wypłacono odpowiednie odszkodowania (kompensujące wywłaszczenie i umożliwiające nabycie innej nieruchomości), a społeczność mieszkająca w pobliżu przebudowanych wałów została zabezpieczona przed powodzią, która mogłaby zagrozić nie tylko ich majątkowi, ale również życiu. W Załączniku nr 6 zamieszczono dokumentację fotograficzną stanu sprzed, w trakcie i po zakończeniu realizacji inwestycji.

Zrealizowany został również kluczowy cel Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń, nieruchomości niezbędne do realizacji Kontraktu nabyte zostały zgodnie z polskim prawodawstwem i polityką Banku Światowego OP 4.12 w sposób, który zminimalizował negatywne oddziaływania na osoby dotknięte realizacją projektu, który nie spowodował fizycznego czy też ekonomicznego przesiedlenia gospodarstw domowych. W trakcie realizacji Robót nie wystąpiły znaczące oddziaływania na PAP. Dzięki wdrożeniu działań wskazanych z PPNiP poprawiły się warunki życia PAP i zapewnione zostało długotrwałe zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska na tym obszarze.

7. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 – Lokalizacja Kontraktu.

Załącznik nr 2 – Zrzuty stron internetowych.

Załącznik nr 3 – Udokumentowanie konsultacji społecznych.

Załącznik nr 4 – Zestawienie nieruchomości – zajęcia stałe, trwałe ograniczenie, obowiązek przebudowy sieci i prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane⁹.

Załącznik nr 5 – Zestawienie nieruchomości – zajęcia czasowe.

Załącznik nr 6 – Dokumentacja fotograficzna – stan przed rozpoczęciem kontraktu, w trakcie realizacji i po zakończeniu robót.

Załącznik nr 7 – Wzór ankiety skierowanej do PAP po zakończeniu realizacji Kontraktu 3D.2/2.

Załącznik nr 8 – Zestawienie spraw, gdzie odszkodowanie zostało wpłacone do depozytu sądowego.

Załącznik nr 9 – Wzór wniosku o wydanie depozytu sądowego.

⁹ Dane finansowe prezentowane w opracowaniu przygotowano na podstawie dokumentów księgowych i innych dokumentów finansowych udostępnionych autorom Raportu Końcowego.